

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava,
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Školní vzdělávací program

Praktická sestra

Dálková forma vzdělávání

Kód RVP: 53-41-M/03

Platnost od 1. 9. 2024

.....
Projednáno pedagogickou radou dne: 26. 8. 2024
Projednáno školskou radou dne:

Ing. et Ing. Zuzana Vargová, Ph.D., MBA
ředitelka školy

Obsah

1	Identifikační údaje	1
2	Charakteristika školy	2
2.1	Koncepce školy	2
2.2	Filozofie školy	4
2.3	Autoevaluace školy	5
3	Profil absolventa	6
3.1	Výsledky vzdělávání	6
3.1.1	Klíčové kompetence	6
3.1.2	Odborné kompetence	8
3.2	Uplatnění absolventa	10
4	Charakteristika vzdělávacího programu	11
4.1	Identifikační údaje oboru	11
4.2	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	11
4.3	Charakteristika obsahových složek	11
4.4	Organizace vzdělávání	11
4.4.1	Podmínky vzdělávání	11
4.4.2	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence	12
4.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	12
4.6	Podmínky realizace ŠVP	14
4.7	Spolupráce se sociálními partnery	16
4.8	Začlenění průřezových témat do vzdělávání	16
4.8.1	Občan v demokratické společnosti	16
4.8.2	Člověk a svět práce	17
4.8.3	Informační a komunikační technologie	18
4.8.4	Člověk a životní prostředí	19
5	Učební plán	21
5.1	Ročníkový	21
6	Učební osnovy	22
6.1	Jazykové vzdělávání	22
6.1.1	Český jazyk a literatura	24
6.1.2	Cizí jazyk	32
6.1.2.1	Anglický jazyk	35
6.2	Společenskovední vzdělávání	40
6.2.1	Dějepis	41
6.2.2	Občanská nauka	46
6.3	Přírodovědné vzdělávání	51
6.3.1	Fyzika	52
6.3.2	Chemie	57
6.3.3	Biologie a ekologie	61
6.4	Matematické vzdělávání	66
6.4.1	Matematika	67
6.5	Vzdělávání pro zdraví	72
6.5.1	První pomoc	73
6.6	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	79
6.6.1	Informační a komunikační technologie	80
6.7	Ekonomické vzdělávání	84
6.7.1	Ekonomika	85
6.8	Odborné vzdělávání	92

6.8.1	Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	93
6.8.1.1	Klinická propedeutika	93
6.8.1.2	Odborná latinská terminologie.....	98
6.8.1.3	Ochrana a podpora veřejného zdraví	102
6.8.1.4	Somatologie	107
6.8.1.5	Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	112
6.8.2	Ošetrovatelství a ošetrování nemocných.....	116
6.8.2.1	Ošetrovatelství	116
6.8.2.2	Ošetrování nemocných.....	134
6.8.3	Sociální vztahy a dovednosti.....	146
6.8.3.1	Psychologie a komunikace.....	146

1 Identifikační údaje

název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
REDIZO	600020070
IČ	00600920
adresa školy	Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava
zřizovatel	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
adresa	28. října 117/2771, 702 18 Ostrava
název ŠVP	Praktická sestra
kód a název oboru podle RVP	53-41-M/03 Praktická sestra
dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
úroveň vzdělávání EQF	kvalifikační úroveň EQF 4
délka a forma vzdělávání	5 let v dálkové formě vzdělávání
platnost ŠVP	od 1. 9. 2024
číslo jednací	SZSOs/03270/2024
hlavní koordinátor	PhDr. Kamila Veselá
kontakty	kamila.vesela@zdrav-ova.cz
telefon	595 693 625
e-mail	sekretariat@zdrav-ova.cz
www	www.zdrav-ova.cz

2 Charakteristika školy

Prvním krokem na cestě ke štěstí je učení se.

Dalajláma

2.1 Koncepce školy

Počátek zdravotnického školství v Ostravě je spjat s rokem 1933, kdy byla z iniciativy MUDr. Františka Pachnera založena ošetrovatelská škola pro porodní asistentky. V roce 1936 se zásluhou MUDr. Raimunda Šrámka začaly v ošetrovatelství vzdělávat i sestry. Od založení školy uplyne v roce 2023 již devadesát let. Po celou dobu sídlí škola v jedné, dnes již památkově chráněné budově, s přibývajícimi obory a vznikem vyšší školy pouze přibýly nové budovy na ulicích Klicperově, Fráni Šrámka a 1. máje. V současné době jsou v původní budově v Ostravě-Vítkovicích vzdělávání studenti vyšší školy, a v budově na ulici 1. máje žáci střední školy. Obě budovy jsou moderně vybaveny. Budovy na ulicích Klicperova a Fráni Šrámka v současné době již škola nevládní.

Vzdělávání zdravotníků v Ostravě nebylo nikdy přerušeno, a to ani v období druhé světové války, kdy byla výrazně omezena školská soustava. Po válce v období mnoha transformací školství a školských reforem škola vždy flexibilně reagovala na požadavky státu v oblasti zdravotnického vzdělávání, a to i v době socialismu i tržního hospodářství.

V osmdesátých letech, padesát let od jejího založení, škola vzdělávala nejen porodní asistentky a zdravotní sestry, ale také dětské sestry, ženské sestry, zubní sestry, zubní techniky, ošetrovatelky, civilní ošetrovatelky, zdravotnické asistenty, rentgenologické asistenty, farmakologické laboranty, rehabilitační pracovníky, sociální pracovníce, pěstounky a vychovatelky dětí a mnoho dalších profesí ve specializovaných kurzech.

Jednou z velkých transformačních změn byl vznik nové Střední a Vyšší zdravotnické školy v Ostravě, která od roku 1990 začala vzdělávat rehabilitační pracovníky, po své transformaci také fyzioterapeuty, ergoterapeuty a asistenty fyzioterapeuta, a v neposlední řadě začal od roku 1994 fungovat také nově akreditovaný obor Dietní sestra. Škola neměla dlouhého trvání, protože v roce 1996 byla z rozhodnutí MŠMT znovu sloučena s původní. Tato v roce 1991 získala právní subjektivitu s přímým řízením Ministerstvem zdravotnictví České republiky. Po sloučení obou zdravotnických škol je proto od školního roku 1996/97 původní střední zdravotnická škola také vyšší odbornou školou zdravotnickou. V současné době je škola začleněna v soustavě vzdělávání pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj.

V roce 2003 byla zahájena reforma zdravotnického školství, která se výrazně dotkla většiny oborů. Některé byly převedeny ze středního školství do vyššího, u některých došlo k rozdělení kompetencí absolventů, tím i k rozdělení jednoho oboru na obor pro střední školy a obor pro vyšší školy. Vznikly také nové obory, například Zdravotnické lyceum.

Po devadesáti letech plných změn vzdělává v současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace žáky a studenty v těchto nelékařských zdravotnických profesích:

Střední zdravotnická škola:

- Asistent zubního technika
- Laboratorní asistent
- Masér ve zdravotnictví
- Nutriční asistent
- Ošetřovatel
- Praktická sestra
- Zdravotnické lyceum

Vyšší odborná škola zdravotnická:

- Diplomovaná dentální hygienistka
- Diplomovaná dětská sestra
- Diplomovaný farmaceutický asistent
- Diplomovaný nutriční terapeut
- Diplomovaná všeobecná sestra
- Diplomovaný zdravotní laborant
- Diplomovaný zubní technik

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě má díky pestré nabídce oborů výjimečné postavení mezi zdravotnickými školami v Moravskoslezském kraji. Je školou s tradicí, školou, jejíž absolventi mají pevné místo na trhu práce.

2.2 Filozofie školy

Zdravotnická škola v Ostravě je moderním subjektem evropského formátu. S dobou jde nejen v oblasti materiálního a technického vybavení, ale také v oblasti kultury prostředí. Ve 21. století je preferován komplexní přístup k osobnosti žáka a studenta, proto kromě zdravotnické odbornosti, jazykové vybavenosti, finanční gramotnosti a dalších oblastí významných pro život v moderní společnosti, usilujeme u našich žáků také o rozvoj charakterových vlastností, morálky a empatie.

Naše škola žije nejen studiem, ale také projektovou činností, charitativní a dobrovolnickou pomocí, mnohými edukačními aktivitami. Také díky těmto činnostem má ostravská zdravotnická škola dobré jméno v celé České republice.

Projektem s dlouholetou tradicí jsou „Šablony“, nyní je plníme pod názvem „Operační program Jan Amos Komenský“ (OP JAK). Jedná o významné pojítko mezi školou a odbornými pracovišti zdravotnických zařízení. Odborníci z praxe předávají své zkušenosti žákům také přímo ve výuce. V současné době je škola zapojena do projektu TPA – Inovační centrum pro transformaci vzdělávání. Cílem projektu je zvýšit uplatitelnost absolventů na současném a budoucím trhu práce a podpořit jejich schopnost pružně reagovat na dynamicky se měnící vnější podmínky a potřeby zaměstnavatelů. Absolventi budou vstupovat na trh práce lépe vybaveni odbornými znalostmi a dovednostmi. Součástí tohoto projektu je vybudování Collaborative learning space (CLS) a školní firma. CLS je netradiční otevřené výukové prostředí, které žákům umožní potřebný prostor pro rozvoj (včetně zavádění EduBoxů do výuky). Na podporu podnikavosti bude na škole vybudována reálná firma – ordinace dentální hygieny, která žákům zprostředkuje ve školním prostředí všechny oblasti podnikání (služby, marketing, účetnictví, atd.). V rámci projektu TPA se stává naše škola i učící se školou. Škola jako učící se organizace podporuje učení svých zaměstnanců a sama se neustále transformuje. Aby škola mohla úspěšně zvládat mnohostranné požadavky kladené na ni v oblasti rozvoje nových metod učení, absorbování nových poznatků z vnějšího prostředí, musí být schopna se dlouhodobě opřít o proces vlastního učení a spolupráci pedagogů ve škole a jejím okolí. Naše škola má přiděleného klíčového odborného pracovníka, mentora, který bude vystupovat v roli jakéhosi průvodce na cestě ke kvalitě.

Další neméně důležitou součástí naší školy je tvorba a realizace různých edukačních programů zaměřených na všechny věkové skupiny. Přidanou hodnotou těchto programů je kontakt s lidmi - reálnými pacienty, klienty, dětmi, seniory, handicapovanými. Každoročně je u příležitosti Světového dne zdraví pořádán na naší škole „Den zdraví“. Ten se stal již tradicí. Vždy je určen široké veřejnosti, v posledních letech také dětem z mateřských škol a prvního stupně základních škol. Děti se v prostředí naší školy aktivně zapojují do jednotlivých programových bloků zaměřených na oblast prevence a upevňování zdraví. Spolu se svým plyšovým kamarádem plní úkoly na jednotlivých stanovištích, která simulují různá nemocniční oddělení. Prohlédnout si mohou i plně vybavený vůz Rychlé záchranné služby.

Oblíbeným projektem zaměřeným na prevenci zubního kazu je „Zdravý úsměv nebolí“. Cílem projektu je hravou formou naučit děti správným návykům dentální hygieny, zdravému stravování i apelovat na význam prevence v těchto oblastech. V rámci nutriční terapie byl vytvořen program „Zdravé děti – šťastní rodiče“, kterým žáci pomocí hrané pohádky učí děti jak správně poskládat jídelníček, a tím se vyhnout riziku obezity. Některé pohádky se zaměřují také na správné stolování. Děti si tak i zacvičí, zasoutěží a získají diplom nebo malý dárek. Rovněž tato edukační aktivita má několikaletou tradici. Edukační pásmo Zdraví do školek a škol a Minimum ze zdravky se zase snaží přiblížit dětem všechny oblasti zdravotnictví. Prostřednictvím edukačních programů a her se děti seznámí s průběhem návštěvy u lékaře, některými typy vyšetření, dozví se o významu očkování i jak nemít strach z nemocničního prostředí. Metodou zážitku a praktickým nácvikem jsou žákům předávány aktuální informace a odborné dovednosti v oblasti první pomoci v rámci projektu „To dám“. Komplexní pojetí této tematiky včetně zdůraznění významu bezpečí zachránce rozšiřuje řady potenciálních záchránců o děti staršího školního věku.

Jelikož jsme školou humanitně zaměřenou, není nám cizí ani různá dobrovolnická činnost. Během celého školního roku se naši žáci zapojují do různých sbírek, charitativní pomoci a akcí probíhajících v rámci kraje i celé České republiky. V lednu pravidelně bývá pořádána Tříkrálová sbírka, v květnu přispíváme prodejem měsíčku lékařského na podporu prevence onkologických onemocnění v rámci tzv. „Květinkového dne“, dále se zapojujeme do projektů jako např. „Bílá pastelka“ či „Sluníčkový den“. Každoročně se škola podílí na potravinové sbírce či přispívá na sbírku na potřeby pro psí útulky.

Abychom pouze nepracovali, neučili se, ale mohli také relaxovat, jsou pro naše žáky každoročně připravovány různé akce zaměřené na psychohygienu, fyzickou relaxaci a odreagování. Za zmínku stojí zájmové kroužky vedené pedagogy napříč všemi obory. Jedná se například o kroužek první pomoci. Oddechem pro žáky jsou také školní výlety, hry a sportovní soutěže.

Jsme školou, které na žácích záleží, a všichni si přejeme, aby vzpomínali na svá studijní léta s radostí a úsměvem, a rádi se vraceli na „místo činu“.

2.3 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je sebereflexí dle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažení stanovených cílů. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru, která poukazuje na úspěchy i nezdary.

Dle zákonné normy je povinností ředitele školy zprávu pravidelně vypracovávat a informovat zaměstnance školy i veřejnost o výsledcích a kvalitě edukačního procesu. V případě zjištění neuspokojivých výsledků je škola povinna vytvořit a aplikovat nástroje, které nutně povedou ke zvýšení kvality vzdělávání.

Pro oblast autoevaluace jsou stanoveny tyto oblasti:

- řízení školy;
- podmínky ke vzdělávání;
- průběh vzdělávání;
- výsledky vzdělávání;
- klima a kultura školy;
- úroveň výsledků činnosti.

Součástí celého autoevaluačního procesu školy je také zaměření na personální zdroje, především na další vzdělávání nejen pedagogických pracovníků, ale též těch nepedagogických, kteří jsou důležitou součástí školy při vytváření a zajištění jejich vizí. Také klade důraz na krátkodobé i dlouhodobé strategie vzdělávací instituce s orientací na nelékařské profese. Veškeré konkrétní údaje jsou zpracovávány každoročně ředitelkou školy ve Výroční zprávě, jež se opírá o výsledky vlastního hodnocení za příslušný školní rok, dále pak ve Zprávě o hospodaření školy.

Autoevaluace je nikdy nekončícím procesem, neboť je nezbytnou podmínkou pro další rozvoj. Sebereflexe a analýza kvality edukačního procesu jsou součástí celé řady projektů, podkladem pro zpracování rozpočtu školy, podmínkou vypracování školního akčního plánu, který je úzce spjat s krajským akčním plánem. Nejen požadavky zřizovatele, ale zejména vlastní dlouhodobá snaha o neustálé zlepšování jsou motivací pro sebehodnotící aktivity.

3 Profil absolventa

Profesní kompetence praktické sestry jsou rozděleny podle základních funkcí, které praktická sestra plní a které vycházejí z platných právních předpisů ČR.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči.

3.1 Výsledky vzdělávání

3.1.1 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat tolerantně k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce a vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);

- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

3.1.2 Odborné kompetence

1. Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči.

Absolvent je kompetentní:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

2. Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

Absolvent je kompetentní:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

3. Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

4. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Absolvent je schopen:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

5. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb:

Absolvent je schopen:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- v dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovat požadavky pacientů a jiných klientů.

6. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

Absolvent je schopen:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Praktická sestra plní uvedené kompetence v souladu s platnými právními předpisy, etickými normami a profesními standardy.

3.2 Uplatnění absolventa

Po úspěšném ukončení studia a vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka. Absolvent může vykonávat své povolání v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní péče v souladu s právními předpisy.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči.

Absolvent se uplatní ve všech oblastech poskytujících zdravotní služby, zejména v zařízeních poskytujících zdravotní péči ambulantní a lůžkovou, zdravotní péči poskytovanou v zařízeních sociálních služeb i ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetrovatelského týmu.

4 Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Identifikační údaje oboru

název oboru	Praktická sestra
kód	53-41-M/03
stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	5
forma studia	dálková forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2024

4.2 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby splňoval požadavky na odbornou teoretickou a praktickou přípravu praktických sester poskytujících základní ošetrovatelskou péči. Absolventi budou způsobilí poskytovat zdravotní péči bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.

Vzdělávání se zaměřuje na osvojení znalostí (vědomostí a dovedností) potřebných pro poskytování zdravotní péče. Nezbytnou součástí přípravy je vytváření žádoucích profesních postojů, znalostí a návyků i rozvíjení a upevňování dalších osobnostních kvalit nelékařského zdravotnického pracovníka. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit získání profesní kvalifikace k poskytování přímé ošetrovatelské péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, jejich rodin a komunit ve zdraví i nemoci.

4.3 Charakteristika obsahových složek

Školní vzdělávací program je rozpracován do jednotlivých předmětů vymezených učebním plánem a učebními osnovami. Předměty jsou stanovené jako povinné. Specifickou funkci mají předměty tvořící základ potřebný pro poskytování základní ošetrovatelské péče včetně sociálních a dalších souvisejících oborů. Tyto předměty rozvíjí komunikativní dovednosti, morální a volní vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí dovednosti, na které se navazuje v odborných předmětech. Plní především funkci propedeutickou ve vztahu k odborným předmětům a k profilu absolventa.

4.4 Organizace vzdělávání

Vzdělávání je organizováno jako dálkové pětileté studium. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách, laboratořích školy a učební praxe v reálném pracovním prostředí.

Dosažený stupeň vzdělání

- střední vzdělání s maturitní zkouškou;
- kvalifikační stupeň EQF 4.

4.4.1 Podmínky vzdělávání

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných jsou dále upraveny vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů;
- podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky hodnocení

Hodnocení žáků probíhá v souladu s aktuálně platným školním řádem SZŠ Ostrava.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem, ve znění pozdějších předpisů a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

- Český jazyk a literatura;
- Cizí jazyk (pokud si žák zvolil ve společné části maturitní zkoušky);
- Ošetřovatelství;
- Ošetřování nemocných – praktická zkouška;
- volitelný předmět - Psychologie a komunikace, Somatologie.

Po úspěšném vykonání maturitní zkoušky může absolvent pokračovat ve studiu na VOŠ nebo VŠ.

4.4.2 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost práce, ochrana zdraví a požární ochrana jsou ve všech činnostech vzdělávání a výchovy realizovány tak, aby působily především preventivně s důrazem na předcházení rizikům. Ve výuce je zařazen také celek "Ochrana občanů při mimořádných událostech".

Škola vytváří a dodržuje takové studijní a pracovní podmínky, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany zdraví žáků, zlepšuje pracovní prostředí podle požadavků hygienických předpisů. Pravidelné technické kontroly a revize zabezpečují nezávadný stav objektů a technických zařízení.

Žáci jsou seznámeni s obsahem Školního řádu střední školy a dodržováním pravidel pobytu v prostorách školy. Tuto informaci stvrzují svým podpisem.

Při přecházení mezi budovami školy jsou žáci vedeni k důslednému dodržování silničního provozu.

Proškolení o dodržování BOZ žáci absolvují také v rámci výuky předmětu Ošetřovatelství, které probíhá v odborných učebnách školy. Toto proškolení opět stvrzují svým podpisem.

Zajištění bezpečnosti žáků při výuce předmětu Ošetřování nemocných probíhá formou proškolení BOZ přímo pracovníkem smluvního zdravotnického zařízení nebo online školením, a to od 3. ročníku. I toto školení žáci stvrzují svým podpisem.

4.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (dále ŠPZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení ŠPZ a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními je ŠVP podkladem pro zpracování prvního stupně podpůrných opatření a pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro naplňování podpůrných opatření, která doporučí ŠPZ, včetně vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To

znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických nezbytných pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední zdravotnické škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

1. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření 1. stupně – PO vypracovává výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů a se zletilým žákem. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem stanoví podpůrná opatření prvního stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Po zpracování jsou PO předložena žákovi zletilému k podpisu. Pokud se jeví uplatňovaná podpůrná opatření prvního stupně jako nedostatečná, konzultuje tuto skutečnost výchovná poradkyně se žákem. Žák je indikován k péči ŠPZ dle individuálních potřeb. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje „Zprávu střední školy“ pro ŠPZ. ŠPZ vypracuje doporučení pro práci s žákem se SVP. Stanoví podpůrná opatření 2. – 5. stupně.
2. Doporučení je poskytnuto škole, která následně realizuje podpůrná opatření dle specifikace ŠPZ na základě písemného souhlasu žáka.
3. Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP – IVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ. Ředitelka školy může IVP povolit i žákům v mimořádné situaci (těhotenství, rodičovství, zdravotní potíže). Žák zažádá písemně o poskytnutí IVP ředitelku školy. Pokud ředitelka školy žádost schválí, vypracuje IVP výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část IVP, zpracuje podpůrná opatření 2. – 5. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zpracují podpůrná opatření 2. – 5. stupně stanovená v IVP do svých předmětů, upřesní jak efektivně realizovat IVP. Po zpracování je IVP předložen žákovi zletilému k podpisu.
4. Žák je seznámen s IVP, jeho realizací i dobou uplatňování. IVP se vypracovává na každý školní rok, případně na každé pololetí znovu. Doba uplatňování IVP je stanovena ŠPZ. Během uplatňování IVP výchovná poradkyně hodnotí fungování podpůrných opatření stanovených v IVP, konzultuje fungování IVP se ŠPZ, vyučujícími se žákem.
5. Systém práce s žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo z odlišného sociálně - kulturního prostředí – škola realizuje podpůrná opatření. V rámci podpůrných opatření je možné zapůjčení učebnic pro příslušný ročník, umožnit zdarma kopírovat materiály pro výuku, zapůjčení ochranných pomůcek zdarma. Vyučující respektují sociálně – kulturní odlišnosti, pokud nejsou v rozporu se školním řádem, s pravidly BOZP. Žáci používají ochranné pomůcky v souladu s laboratorním řádem dané laboratoře či odborné učebny, a v souladu s pravidly BOZP stanovených na pracovištích, kde žáci vykonávají učební a odbornou praxi.

Vzdělávání žáků se SVP koordinuje výchovná poradkyně. Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, s žáky. Spolupracuje s dalšími pracovníky školy (např. s třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s vyučujícími praktického vyučování u zaměstnavatelů, s asistenty pedagoga).

Za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů odpovídá výchovná poradkyně. Za péči o nadané a mimořádně nadané žáky odpovídá výchovná poradkyně ve spolupráci s koordinátorkou pro nadané žáky.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména vyučujícího dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných a mimořádně nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání nadaných žáků

Za nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Za mimořádně nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pokud je jako nadaný či mimořádně nadaný identifikován žák dálkové formy studia, uplatňuje se jeho podpora individuálně.

4.6 Podmínky realizace ŠVP

Materiální podmínky

Vybavení školy pomůckami a technikou pro výuku je velmi bohaté. Máme vybavení pro výuku všeobecných předmětů a teoretickou část předmětů odborných a vybavení pro specializovanou výuku odborných předmětů jednotlivých studijních oborů.

Naše škola disponuje posluchárnami, multimediálními učebnami pro teoretickou výuku, vybavenými většinou multimedií, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory, odbornými učebnami pro výuku odborných předmětů, odbornými učebnami pro výuku psychologie a učebnou první pomoci, multimediálními učebnami pro výuku cizích jazyků, učebnami pro výuku IKT, multimediální učebnou pro výuku anatomie a fyziologie, multimediální učebnou pro výuku somatologie s interaktivní tabulí, laboratořemi pro výuku fyziky a chemie, tělocvičnou s kvalitní audiotechnikou, školní knihovnou, studovnou a jídelnou zajišťující stravování žáků, studentů i vyučujících. Z projektu TPA je nově vybudována školní firma Dentální hygieny a učebny Collaborative learning space (CLS), které umožňují žákům netradiční výukové prostředí.

Pro výuku všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů je využívána nejmodernější technologie jako např. 3D brýle pro virtuální realitu, 3D tiskárny, tablety.

Škola má také server sloužící jako webserver a fileservr – každý žák i učitel mají k dispozici svůj vlastní účet. Připojení školy je v současné době zajištěno pomocí wifi synchronní garantovanou linkou s rychlostí 500 Mbit.

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru praktická sestra

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jednak v odborných laboratořích pro výuku ošetrovatelství ve škole, jednak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických zařízení.

Výuka teoreticko-praktických předmětů je ve škole realizována v odborných učebnách, které jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetrovatelských činností v modelových situacích vycházejících z odborných kompetencí Praktické sestry. V každé odborné učebně je 12 základních pracovních míst pro žáky. Všechny učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku ošetrovatelských činností. Učebny doplňují dva sklady učebních pomůcek.

Výuka praktického předmětu Ošetřování nemocných je realizovaná na smlouvou vymezených školních pracovištích nemocnic daného regionu.

Personální podmínky

Na oboru Praktická sestra vyučují učitelé všeobecně-vzdělávacích předmětů, odborných předmětů a učitelé praktického vyučování. Základem kvalitní výuky je sebraný pedagogický sbor, který dokáže spolupracovat, předávat si poznatky a zkušenosti a který má nejen zájem o pedagogickou práci, ale hlavně dobrý vztah k žákům a studentům.

Odbornou výuku zajišťují interní a externí vyučující, kteří splňují odborné i pedagogické kvalifikační předpoklady dané platnými právními předpisy. Všichni učitelé se průběžně vzdělávají a doplňují si kvalifikaci z aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Získané vědomosti a praktické odborné i pedagogické zkušenosti si navzájem předávají v rámci jednání předmětových komisí nebo interním sdílením mezi pedagogy.

Organizační podmínky

Organizace vzdělávání je plně v souladu s požadavky školské legislativy na organizaci a průběh středního vzdělávání. Vzdělávání je organizováno jako dálkové pětileté studium, dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratořích školy, výuka předmětu Ošetřování nemocných probíhá v reálných podmínkách pracovišť zdravotnických zařízení.

Rozvoj kompetencí žáků je podpořen zabezpečením výuky Ošetřování nemocných a případně i exkurzí na pracovištích odpovídajících danému oboru vzdělání. V teoretickém i praktickém vyučování se klade důraz na rozvoj osvěty, výchovy a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchovy ke zdraví. V průběhu vzdělávání dochází i ke zprostředkování nejdůležitějších znalostí a dovedností souvisejících s uplatněním žáků ve světě práce a vybavení žáků kompetencemi, které jim pomohou při rozhodování o jejich další profesní a vzdělávací orientaci.

Ve vzdělávání se také klade důraz na rozvoj kompetencí žáků efektivně využívat informačních a komunikačních technologií v osobním i pracovním životě v souladu se státní informační politikou ve vzdělávání.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávání

Vyučující jsou pravidelně proškolení v BOZ a PO v souladu s platnými právními předpisy. Školení zajišťuje odpovědný zaměstnanec školy.

Všichni pracovníci školy jsou vyškoleni v základech poskytování první pomoci.

Na začátku každého školního roku jsou žáci všech tříd seznámeni s platným školním řádem, zásadami bezpečného chování při vzdělávání a při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním, laboratorními řády a povinnostmi dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany při práci v laboratořích.

Od 3. ročníku jsou žáci před zahájením odborné výuky ve zdravotnickém zařízení proškoleni v BOZ a PO bezpečnostním technikem daného pracoviště nebo proškolení probíhá formou on-line. Žáci si po absolvování on-line školení vygenerují certifikát o jeho splnění, kterým se prokazují na daném pracovišti zdravotnického zařízení.

4.7 Spolupráce se sociálními partnery

V současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace úspěšně spolupracuje na realizaci výuky předmětu Ošetřování nemocných se zdravotnickými pracovišti, která se nacházejí v rámci města Ostravy.

Seznam sociálních partnerů je na naší škole opravdu dlouhý. Důvodem je jednak množství oborů, které jsou na škole vyučovány a jednak i to, že bez skutečné a kvalitní spolupráce s těmito partnery, by vzdělávání našich žáků nebylo úplné. Mezi nejvýznamnější sociální partnery vzdělávací instituce patří např. Fakultní nemocnice Ostrava, Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace a Nemocnice AGEL Ostrava-Vítkovice a. s., spolupracující na vzdělávání se školou již více než 78 let. Velkou výhodou pro absolventy našich studijních oborů je vysoká poptávka zaměstnavatelů po jejich odbornosti. Dá se tedy říct, že pokud náš absolvent stojí o práci ve svém oboru, určitě ji získá, protože poptávka po této profesi stále stoupá.

Absolventi oboru Praktická sestra si po počáteční nejistotě zaměstnavatelů, která plynula především z jejich nezkušenosti s tímto oborem, našli své místo ve zdravotnických týmech. V současnosti se spíše jeví problémem to, že většina našich absolventů po maturitě pokračuje v dalším studiu a to především ve zdravotnických a sociálních oborech.

Díky své kvalifikaci může absolvent zmiňovaného oboru získat uplatnění nejen ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče, ale také jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetrovatelského týmu.

Výuka předmětu Ošetřování nemocných se realizuje ve velkých zdravotnických zařízeních. Náplní výuky předmětu je především nácvik odborných dovedností v reálných podmínkách pracovišť zdravotnických zařízeních. Hlavním odpovědným člověkem ve výuce předmětu Ošetřování nemocných je odborná učitelka nebo vyučující praktického vyučování, kteří aktivně spolupracují se členy zdravotnického týmu daného pracoviště. Znají jeho specifika a standardy ošetrovatelské péče a musí dokázat skloubit teoretické znalosti našich žáků s požadavky praxe. Nikdy nezapomínáme na to, že tento předmět je pro naše žáky především výukou. Naši sociální partneři k tomu také tak přistupují, a proto se můžeme spolehnout na jejich pochopení i pomoc při této náročné činnosti.

Sociální partneři oboru Praktická sestra

- Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace, Nemocniční 20, 728 80 Ostrava;
- Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava;
- Nemocnice AGEL Ostrava-Vítkovice a. s., Zalužanského 1192/15, 703 84 Ostrava;
- EUC Klinika Ostrava, Opavská 962/39, 708 00 Ostrava;
- Sanatorium JIH, Pavlovova 2626/33, 700 30 Ostrava.

4.8 Začlenění průřezových témat do vzdělávání

4.8.1 Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zařazeno do tematických celků většiny vyučovacích předmětů. Nosnými předměty jsou Občanská nauka a Dějepis.

Prvky tohoto průřezového tématu cíleně uplatňují třídní učitelé, výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů v každodenním působení na žáky, a také prostřednictvím aktivit pořádaných ve spolupráci s žáky, veřejností a sociálními partnery. Žáci jsou zapojeni do charitativních akcí na podporu slabozrakých a sluchově postižených dětí, handicapovaných osob, na podporu výzkumu a léčby rakoviny, a účastníme se rovněž sbírky pro děti bez domova.

Důležitou součástí výchovy k demokratickému smýšlení je i vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům, jakož i pedagogů k žákům. Žáky vedeme ke zdravému sebevědomí a schopnosti vyjádřit vlastní názor na dění kolem sebe, sdělit kritiku, schopnosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4., 5.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4., 5.
Dějepis	1.
Občanská nauka	4.
Matematika	1., 2., 3.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	4.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	5.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4., 5.
Ošetrování nemocných	3., 4., 5.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4., 5.

4.8.2 Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto průřezovým tématem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika okruhů:

- Individuální příprava na pracovní trh – sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce, vyhledávání zaměstnání, aktivní plánování a projektování profesní kariéry aj.;
- Svět vzdělávání – význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart, formální a neformální vzdělávací příležitosti, ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech aj.;
- Svět práce – trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, technologický rozvoj v činnostech lidské práce, pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností, zákoník práce aj.;
- Podpora státu ve sféře zaměstnanosti – služby kariérového poradenství, služby úřadu práce aj.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce jsou rozvíjeny a uplatňovány nejen ve všeobecně vzdělávacích předmětech (např. Občanská nauka, Biologie a ekologie, Ekonomika), ale i v odborných předmětech (např. Ošetrování nemocných, Ošetrovatelství).

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4., 5.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4., 5.
Dějepis	1.
Občanská nauka	4.
Fyzika	2.
Chemie	2.
Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	4.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	5.
Odborná latinská terminologie	1.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4., 5.
Ošetřování nemocných	3., 4., 5.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4., 5.

4.8.3 Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Ta je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V dnešní době je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie pronikají do všech oborů, do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány. Je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale patří i ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni tak, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali, jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Naši žáci mají ve škole příznivé podmínky pro rozvoj a zdokonalování v této oblasti, především velmi dobře vybavené učebny informační a komunikační technologie, aprobované vyučující a samozřejmě volný přístup k internetu.

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je realizováno především přímo v předmětu Informační a komunikační technologie. Prostupuje však většinou vzdělávacích předmětů. Je součástí samostatných prací žáků, kteří při vypracovávání seminárních prací a interaktivních prezentací, prokazují znalosti textového

a tabulkového editoru, práce s grafy, obrázky a fotografiemi. Samozřejmostí je schopnost žáků zvládnout komunikační programy a emailovou poštu.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4., 5.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4., 5.
Dějepis	1.
Občanská nauka	4.
Fyzika	2.
Chemie	2.
Biologie a ekologie	1.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Ekonomika	4.
Somatologie	1., 2., 3., 4., 5.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	5.
Odborná latinská terminologie	1.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4., 5.
Ošetřování nemocných	3., 4., 5.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4., 5.

4.8.4 Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. v souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby: – pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy – chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život – porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji – respektovali principy udržitelného rozvoje – získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje – samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů – pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí – osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Cílem realizace průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vychovat jedince, který je schopen svou činností přispívat ke zlepšení životního prostředí a jednat v zásadách udržitelného rozvoje. Ten patří mezi priority EU, včetně naší republiky.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Dále pak porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, respektovali principy udržitelného rozvoje, získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje. Samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Vzali si za své hospodaření s energiemi, šetrné a ekonomické zpracovávání surovin, třídění odpadů.

V rámci odborného vzdělávání poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4., 5.
Dějepis	1.
Občanská nauka	4.
Fyzika	2.
Chemie	2.
Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
První pomoc	1.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	4.
Somatologie	1., 2., 3., 4., 5.
Klinická propedeutika	2.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	5.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4., 5.
Ošetřování nemocných	3., 4., 5.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4., 5.

5 Učební plán

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

RVP: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Platnost ŠVP od 1. 9. 2024

5.1 Ročníkový

Vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních konzultačních hodin v ročníku					
	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Povinné předměty						
Jazykové vzdělávání						
Český jazyk a literatura	20	20	20	20	30	110
Cizí jazyk ¹	20	20	20	20	30	110
Společenskovední vzdělávání						
Dějepis	20					20
Občanská nauka				20		20
Přírodovědné vzdělávání						
Fyzika		20				20
Chemie		20				20
Biologie a ekologie	20					20
Matematické vzdělávání						
Matematika	10	20	20			50
Vzdělávání pro zdraví						
První pomoc	20					20
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích						
Informační a komunikační technologie	30					30
Ekonomické vzdělávání						
Ekonomika				20		20
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče						
Klinická propedeutika		20				20
Odborná latinská terminologie	10					10
Ochrana a podpora veřejného zdraví	10					10
Somatologie	20	10	10	10	10	60
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny					10	10
Ošetrovatelství a ošetrování nemocných						
Ošetrovatelství	40	70	50	40	40	240
Ošetrování nemocných			90	80	80	250
Sociální vztahy a dovednosti						
Psychologie a komunikace		20	10	10	20	60
Počet hodin ročně celkem	220	220	220	220	220	1100

Poznámky:

¹ Anglický jazyk

Přehled využití týdnů

Dálková forma vzdělávání se uskutečňuje jako samostudium spojené s pravidelnými konzultacemi v rozsahu 1100 konzultací za dobu studia.

6 Učební osnovy

6.1 Jazykové vzdělávání

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V ČESKÉM JAZYCE

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory;
- chápat význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů a předávat je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápat jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nad-předmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápat význam umění pro člověka;
- správně formulovat a vyjadřovat své názory;
- přistupovat s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získat přehled o kulturním dění;
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE V CIZÍM JAZYCE

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP základního vzdělání, podle něhož se žáci již mohou na druhém stupni vzdělávat ve dvou cizích jazycích, proto je nutno k této skutečnosti přihlédnout.

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci, včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u prvního cizího jazyka;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Učivo je vymezeno jednotně pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozděleno do čtyř kategorií. Jsou zohledněny všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Výsledky vzdělávání jsou diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Výuka je doplněna tematickými besedami.

Učivo oblasti jazykového vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Český jazyk a literatura;
- Cizí jazyk: Anglický jazyk.

6.1.1 Český jazyk a literatura

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Český jazyk a literatura

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 110 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a kultivaci osobnosti vůbec. Podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem je rozvíjet komunikační kompetence žáků v mateřském jazyce: naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení; naučit je přijímat, sdělovat a vyměňovat informace na základě jazykových a slohových znalostí. Cílem literární složky je také utvářet v žácích kladný vztah k duchovním i materiálním kulturním hodnotám, vést je k jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Obě složky předmětu jsou v plnění těchto cílů navzájem úzce provázány.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nad-předmětový charakter; při tvorbě školních vzdělávacích programů je proto třeba dbát na to, aby prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Předmět Český jazyk a literatura patří ke všeobecně vzdělávacím předmětům, tvoří jej dvě vzájemně úzce provázané složky:

Jazyková složka

Jazykové učivo navazuje na mluvnické a slohové učivo základní školy, upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje ho. Vyučování českému jazyku směřuje ke schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně a správně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi.

Jazykové vzdělávání je úzce spjato s literární výchovou a vzděláváním, neboť práce s uměleckým textem prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární složka

Literární učivo představuje základní vědomosti z literární historie a literární teorie. Jejich osvojení umožňuje žákovi chápat umělecký text jako odraz reality pořízený specifickými – uměleckými jazykovými prostředky (styčná plocha s jazykovým vyučováním). Zároveň umožňuje žákovi chápat umělecký text v souvislosti s dobovými poměry i vývojovými tendencemi ve společnosti (styčná plocha se společenskovědními předměty).

Literární vzdělávání je úzce spjato s jazykovým, neboť při analýze literárních textů lze prezentovat a procvičovat jazykové a stylistické poznatky a pěstovat komunikační dovednosti.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro rozvoj osobnosti;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury;
- uvědomovali si možnost zneužití jazyka k manipulaci s lidmi.

Strategie výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout je na vyšší kvalitativní i kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Metody výuky:

- metody motivační (důležitost výstižného a správného ústního i písemného vyjadřování ve všech oblastech života; přínos umělecké literatury k všestrannému rozvoji osobnosti);
- metody expoziční (výklad, rozbor textu z různých hledisek; četba, analýza a interpretace uměleckého textu);
- metody fixační (procvičování; opakování, systemizace);
- metody diagnostické (ústní a písemné zkoušení, klasifikované testy);
- metody aplikační (klasifikované i neklasifikované ústní a písemné práce; samostatné práce a referáty).

Formy výuky:

- frontální vyučování;
- skupinová práce;
- samostatná práce.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu. Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět sdělení obsaženému v textech různé povahy; v textech umělecké povahy nacházet estetické hodnoty;
- dovednost výstižně a mluvnicky správně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat;
- schopnost porozumět historickému vývoji umění a vzájemným souvislostem a vazbám jak v rámci slovesného umění, tak mezi různými druhy umění navzájem;
- zájem žáků o umění (bohatost četby a sledování divadelního života);
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením, písemnými pracemi a samostatnými pracemi. V každém pololetí žáci píšou jednu písemnou slohovou práci v probraném slohovém útvaru. Tato slohová práce se píše ve škole ve dvou na sebe navazujících vyučovacích hodinách. U útvaru výklad je možné psát slohovou práci jako domácí. V jedné vyučovací hodině je pak provedena její oprava do školního sešitu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- používat vhodné jazykové prostředky k dosažení výstižného a kultivovaného psaného projevu;
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, své komunikativní dovednosti rozvíjí jako prostředek dialogu a argumentace;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- schopnost přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti ve výuce, např. při práci s knihou, textem;
- schopnost sebereflexe;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy, uvědomovat si jejich hodnotu i na základě analýz textů a odkazů k dílům světové i národní literatury.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Při výuce společenskohistorického kontextu naší i světové literatury se klade důraz na výchovu k demokratickému občanství. Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Důraz je kladen i na rozvoj kritického myšlení při výuce mediální výchovy, na schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci a orientovat se v mediálních obsazích, kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby.

Člověk a svět práce:

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoření slov • stylové rozvrstvení slovní zásoby • obohacování slovní zásoby • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru, terminologie <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • slohotvorní činitele objektivní a subjektivní • projevy prostě sdělovací (krátké informační útvary, osnova, oznámení, inzerát, zpráva, osobní dopis) • vypravování, referát • kontrolní školní slohová práce <p>Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • informatická výchova (knihovny a jejich služby, noviny, časopisy aj. periodika, internet) • získávání a zpracování informací z textu

Estetická výchova, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v rozdílech mezi literárními druhy charakterizuje základní znaky žánrů vyhledá v textu příklady obrazných pojmenování zhodnotí význam jednotlivých období a uměleckých směrů, vysvětlí jejich znaky prokáže antické motivy v pozdějších literaturách interpretuje stěžejní díla dané doby 	Literatura a ostatní druhy umění, práce s literárním textem, kultura <ul style="list-style-type: none"> umění jako specifická výpověď o skutečnosti základy literární vědy, literární druhy a žánry starověká a středověká literatura renesance a humanismus barokní umění klasicismus, osvícenství a preromantismus národní obrození, lidové umění a užitá tvorba opakování a systemizace poznatků

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný**Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 10 konzultačních hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řídí se zásadami správné výslovnosti v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní přednese krátký projev sestaví základní projevy administrativního stylu rozumí obsahu textu i jeho částí používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů 	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností <ul style="list-style-type: none"> zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka hlavní principy českého pravopisu Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> komunikační situace, komunikační strategie vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené projevy administrativní (úřední dopis, žádost, životopis, pracovní hodnocení-posudek) projevy prakticky odborné (odborný popis, popis pracovního postupu) popis osoby, charakteristika, líčení kontrolní školní slohová práce Práce s textem a získávání informací <ul style="list-style-type: none"> techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní práce s příručkami pro školu a veřejnost

Estetická výchova, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil i pro další generace samostatně vyhledává a zpracovává informace v této oblasti vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih interpretuje literární text a debatuje o něm při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky orientuje se v dané problematice samostatně vyhledává informace v této oblasti 	Literatura a ostatní druhy umění, práce s literárním textem, kultura <ul style="list-style-type: none"> romantismus realismus česká literatura v období romantismu a realismu drama do konce 19. století moderní umělecké směry na konci 19. století četba a interpretace literárního textu kulturní instituce v ČR a v regionu opakování a systemizace poznatků

3. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby orientuje se ve výstavbě textu odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...) zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka vypracuje anotaci 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> odborný styl (výklad, přednáška) publicistický styl (fejeton, reportáž) kontrolní školní slohová práce <p>Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu získávání a zpracování informací z textu, např. ve formě anotace, konspektu, osnovy práce s příručkami pro školu a veřejnost

Estetická výchova, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapamatuje si znaky jednotlivých uměleckých směrů porozumí základním rozdílům mezi jednotlivými uměleckými směry zhodnotí význam výjimečných osobností daného období provede rozbor literárního textu formuluje svůj názor na základě četby a zhodnotí promítání společenského, politického a kulturního dění do tvorby významných autorů 	<p>Literatura a ostatní druhy umění, práce s literárním textem, kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> 90. léta 19. století v české literatuře nové umělecké směry 1. poloviny 20. století poezie 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře próza a drama 1. poloviny 20. století opakování a systemizace poznatků

4. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska orientuje se v mluveném projevu, klade otázky a vhodně formuluje odpovědi využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) přednese krátký projev vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> národní jazyk a jeho útvary jazyková kultura <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy řečnických projevů úvaha: kontrolní školní slohová práce grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů <p>Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy a žánry textu reprodukce textu transformace textu do jiné podoby

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar rozumí obsahu textu i jeho částí samostatně zpracovává informace 	
--	--

Estetická výchova, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj vlastní prožitek z vnímaných uměleckých děl rozezná umělecké dílo od neuměleckého, od braku a kýče konkrétní literární díla klasifikuje podle základních literárních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z teorie literatury zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace interpretuje literární text a debatuje o něm 	<p>Literatura a ostatní druhy umění, práce s literárním textem, kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> proza a drama v české literatuře 1. poloviny 20. století česká literatura v době nacistické okupace světová literatura 2. poloviny 20. století, kulturní a historické souvislosti, vývojové trendy opakování a systemizace poznatků

5. ročník, 30 konzultačních hodin ročně, povinný

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, 15 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v soustavě jazyků orientuje se v zákonitostech vývoje češtiny vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska orientuje se v mluveném projevu, klade otázky a vhodně formuluje odpovědi využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) přednese krátký projev vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar rozumí obsahu textu i jeho částí samostatně zpracovává informace 	<p>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> vývojové tendence spisovné češtiny postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky <p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> opakování a systemizace poznatků ze slohu - funkční styly slohové útvary, procvičování kontrolní školní slohová práce <p>Práce s textem a získávání informací</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy a žánry textu reprodukce textu transformace textu do jiné podoby

Estetická výchova, 15 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj vlastní prožitek z vnímaných uměleckých děl rozezná umělecké dílo od neuměleckého, od braku a kýče konkrétní literární díla klasifikuje podle základních literárních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z teorie literatury 	<p>Literatura a ostatní druhy umění, práce s literárním textem, kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> česká literatura 2. poloviny 20. století: poezie, proza a drama v letech 1945 - 1968, literatura po roce 1968 a po roce 1989 opakování a systemizace poznatků

• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace• interpretuje literární text a debatuje o něm	

6.1.2 Cizí jazyk

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Cizí jazyk

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 110 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků, rozšiřuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky naučit komunikaci mezi Evropany s různými mateřskými jazyky, a tak podpořit mobilitu v Evropě či ve světě.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je také motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a na praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v cizím jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně odborné terminologie, mluvnice, zvukové a grafické stránky daného jazyka. Žák si osvojuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Přibližně si žák osvojí 500 - 600 lexikálních jednotek za rok, z toho odborná terminologie tvoří asi 20%. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických a kulturních poznatků o České republice a zemích mluvících daným jazykem.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k realitám České republiky i zemím mluvících daným jazykem.

Strategie výuky

Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení a poslech, jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, překlad, skupinová a týmová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Součástí je procvičování a upevňování gramatiky, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu, realit daných zemí a konverzace v cizím jazyce na dané téma. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě.

Do výuky anglického jazyka je ve všech ročnících pravidelně zařazována práce s časopisem Bridge nebo Gate, což jsou časopisy sestavené v souladu s požadavky RVP a obsahující veškeré dovednosti, které musí žáci zvládnout k úspěšnému složení maturitní zkoušky.

Hodnocení výsledků žáka

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika;
 - práce s textem;
 - ústní projev;
 - slovní zásoba;
 - obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné);
 - aktivita v hodinách;
 - soustavnost a kvalita domácí přípravy;
 - poslech.
1. Pro hodnocení písemné (gramatika, slovní zásoba, didaktické testy, poslech a čtení s porozuměním) je stanovena stupnice hodnocení, a to:
 $100\% - 87\% = 1$
 $86\% - 73\% = 2$
 $72\% - 59\% = 3$
 $58\% - 44\% = 4$
 $43\% - 0\% = 5$
 2. Při hodnocení písemných slohových prací se posuzují 4 faktory (dodržení zadání, koheze textu, gramatické a lexikální prostředky) a výsledná známka je jejich bodovým součtem.
 3. Pro ústní hodnocení se používá pětistupňová stupnice:
Známka 1: Žák hovoří v celých větách, vzbudí a udrží pozornost, reaguje na dotazy učitele i spolužáků, vyjádří svůj názor, vysvětlí nesrovnalosti, nedělá téměř žádné gramatické chyby. Slovní zásoba je na úrovni probraného učiva.
Známka 2: Žák hovoří ve větách, ale dopouští se menších gramatických chyb. Reaguje na dotazy, s menšími chybami. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na velmi dobré úrovni
Známka 3: Žák se vyjadřuje jen v jednoduchých větách a dělá časté chyby. Dotazům rozumí, ale činí mu potíže se vyjádřit, přesto se mu to jednoduchým způsobem povede. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na průměrné úrovni.
Známka 4: Žákův projev je nesouvislý, dělá hrubé chyby. Rozumí jen lehčím dotazům a nedokáže vyjádřit svůj názor ani jednoduchým způsobem. Slovní zásoba je malá.
Známka 5: Žák nerozumí dotazům, není schopen souvislého projevu a nedokáže se vyjádřit. Ve slovní zásobě i jazykových prostředcích jsou velké nedostatky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně se dále vzdělávat;
- efektivně se učit na základě zprostředkovaných zkušeností.

Komunikativní kompetence

- za klíčovou dovednost ve výuce cizího jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností;
- formulovat své myšlenky srozumitelně, přehledně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence

- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat radu a kritiku;
- pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- definovat aspekty kultury a každodenního života v zemích mluvících daným jazykem;
- respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uplatňování multikulturního přístupu ve vztahu k jiným lidem.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev v cizím jazyce při jednání s potenciálními zaměstnavateli a zajistit si tak vstup na zahraniční trh práce.

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Vede žáky poznávat svět a učit se mu rozumět, chápat a respektovat nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby pracovali se slovníky a internetem pro vyhledávání informací z oblasti společensko - politického a kulturního dění v zemích dané oblasti.

6.1.2.1 Anglický jazyk

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • vede jednoduchý rozhovor, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vyplní jednoduchý formulář • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • jednoduché překlady <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis <p>gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik výslovnosti, grafická podoba jazyka • přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý a průběhový • budoucí čas • vyjadřování množství • člen určitý a neurčitý • vztažné věty • podstatná jména, přídavná jména a zájmena <p>témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní charakteristika • životopis • rodina a mezilidské vztahy • domov a bydlení • volnočasové aktivity a zábava • plány do budoucna • Ostrava • Spojené království Velké Británie a Severního Irsku <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
<p>Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.</p>	

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • jednoduché překlady <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis <p>gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • předpřítomný čas • minulý čas • kondicionály • modální slovesa • frázová slovesa • slovesné vzorce <p>témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • cestování a doprava • nakupování • stravování • vzdělávání • kultura a sport • zeměpis a příroda • Spojené státy americké <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
<p>Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.</p>	

3. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu 	<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady

<ul style="list-style-type: none"> • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí • pracuje s informacemi týkajícími se odborné problematiky • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům, zohledňuje kulturní původ cizinců • vhodně používá osvojenou odbornou slovní zásobu 	<p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis <p>gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesné časy • trpný rod • vazba USED TO • nepřímá řeč • modální slovesa • příslovce, zájmena <p>témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce • zdraví a hygiena • lidské tělo • nemoci a zranění, příznaky onemocnění • zdravý životní styl (sport, stravování), péče o zdraví • první pomoc • u lékaře • v nemocnici, poskytování zdravotnických služeb cizincům <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
<p>Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.</p>	

4. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • uplatňuje různé techniky čtení textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog 	<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis

<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vyjádří písemně svůj názor na text • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesné časy • tvoření otázek • podstatná jména, přídavná jména, zájmena • systematizace poznatků <p>témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • každodenní život • mezilidské vztahy • Česká republika • Praha • MS region • Kanada • Austrálie a Nový Zéland • systematizace poznatků <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • realie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
<p>Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.</p>	

5. ročník, 30 konzultačních hodin ročně, povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • čte přiměřené texty, orientuje se v textu • uplatňuje různé techniky čtení textu • používá slovníky • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka 	<p>řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady <p>jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost • slovní zásoba a její tvoření • tvarosloví a větná skladba • grafická podoba jazyka a pravopis <p>gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesné časy • tvoření otázek • podstatná jména, přídavná jména, zájmena • systematizace poznatků <p>témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • služby • britská literatura • americká literatura • jídlo v ČR a anglicky mluvících zemích

<ul style="list-style-type: none"> • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů • vytvoří text v podobě např. vzkazu, popisu, sdělení, vyprávění, emailu, dopisu, referátu nebo prezentace • vyjádří písemně svůj názor na text • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • svátky v ČR a anglicky mluvících zemích • systematizace poznatků <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura
<p>Pozn. Pořadí jednotlivých lekcí je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb žáků.</p>	

6.2 Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně;
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování; preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vypořádat ses jejími stinnými stránkami (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a případné další sebevzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Učivo oblasti společenskovědního vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Dějepis;
- Občanská nauka.

6.2.1 Dějepis

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Dějepis

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Dějepis je na odborných školách součástí společenskovedního vzdělávání. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o světových, národních a regionálních dějinách i o vývoji studovaného oboru. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Systematizuje různorodé historické informace, učí žáka na základě znalostí z historie hlouběji porozumět světu, v němž žije, uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu, kriticky a samostatně myslet (utvořit si vlastní názor na historický vývoj), nenechat se manipulovat. Vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k názorové toleranci, k hrdoosti na tradice, hodnoty a osobnosti svého národa.

Charakteristika učiva

Učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin v rozmezí od starověku do současnosti na základě významných historických procesů. Při výuce bude zachována časová chronologie dějin, důraz se klade především na dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti. V rámci výuky tohoto předmětu bude realizováno i estetické vzdělávání, a to učivo Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě, a učivo Kultura bydlení a odívání.

Rozvržení učiva

Učivo je strukturováno do celků:

- poznání dějin;
- starověk;
- středověk;
- raný novověk;
- novověk - 19. století;
- novověk - 20. století;
- dějiny studovaného oboru (tento celek je v osnově předmětu zařazován průběžně).

Strategie výuky

Výuka je vedena formou výkladu, diskuze, práce s texty, ikonickým materiálem a audiovizuálním materiálem. Součástí jsou i samostatné práce žáků. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti, k týmové práci a kultuře mluveného projevu. Při osvojování učiva se vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole.

Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žák:

- objasnil vývoj lidské společnosti, charakter a význam kultury, vědy a techniky, umění, náboženství, práva, morálky a způsobů života;
- orientoval se v jednotlivých uměleckých směrech a charakterizoval je;
- poznal vybraná díla našich i světových osobností;
- byl seznámen s výsledky lidstva v boji za svobodu a lidská práva;
- orientoval se ve významných etapách národních (regionálních) dějin v souvislostech s evropskými, příp. celosvětovými;
- orientoval se v historii svého oboru;
- samostatně vyhledával poznatky z různých zdrojů, hodnotil je a začleňoval do stávajícího poznatkového systému.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, popř. testy, hodnocením referátů, samostatných prací, příp. prezentací. Žáci budou hodnoceni podle klasifikačního řádu (viz Školní řád), stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učiva, znalosti nezbytných faktografických údajů, schopnosti dávat poznatky do souvislostí a aplikovat je při řešení problémů, schopnosti pracovat s různorodým historickým materiálem a kriticky jej vyhodnocovat, kultivovanosti žákova projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a věcně správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názor jiných;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných pracovních činností;
- přispívat k vytváření vstřícných a tolerantních vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní vědomí

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů na různých médiích, a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí charakterizovat společnost v jednotlivých historických obdobích a poznají, jak probíhal boj za lidská a občanská práva.

Člověk a svět práce

Žáci získají náhled o pracovních podmínkách lidí v jednotlivých a obdobích.

Informační a komunikační technologie:

Žáci posoudí vliv nejmodernějších komunikačních technologií na vývoj společnosti a využití komunikačních technologií při dosahování cílů vzdělávání.

Člověk a životní prostředí

Žáci získají náhled na zásahy člověka do přírody a jejich důsledky; důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století.

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Poznání dějin a starověk, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladůvysvětlí, proč je výklad minulosti variabilní a stále otevřenýuvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanstvíorientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	<ul style="list-style-type: none">smysl poznání a periodizace dějinvariabilita výkladůstarověké civilizace

Středověk, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">charakterizuje hospodářské a společenské změny ve středověkupopíše vznik a rozvoj vybraných středověkých států a jejich vliv na vývoj Evropypopíše počátky a vývoj české státnosti v evropské dimenzivysvětlí příčiny krize středověku, zhodnotí význam českého reformačního hnutípopíše středověkou kulturu a úroveň medicíny	<ul style="list-style-type: none">středověká společnost a hospodářstvístředověké státypočátky a vývoj státního zřízení na našem územíkrize středověkustředověká kultura a zdravotnická péče

Raný novověk, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">popíše evropskou koloniální expanzivysvětlí významné změny, které nastaly v době raného novověkuobjasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně novověké Evropěcharakterizuje změny ve společnosti v 18. století, objasní význam osvícenstvícharakterizuje umělecké směry raného novověkupopíše vývoj českého státu v době raného novověkupopíše úroveň medicíny a zdravotnické péče	<ul style="list-style-type: none">zámořské objevynástup Habsburkůtřicetiletá válka a reformacespolečnost, umění a zdravotnická péče v 16. – 18. století

Novověk – 19. století, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnostiobjasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci	<ul style="list-style-type: none">Novověk – 19. stoletívelké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemíchspolečnost a národy – národní hnutí

<ul style="list-style-type: none"> • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století • charakterizuje proces modernizace společnosti • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • objasní způsob vzniku národních států, vliv nacionalismu • aplikuje proces modernizace na podmínkách regionu • objasní dopady industrializace na život lidí a životní prostředí • popíše život jednotlivých společenských tříd, úroveň medicíny a zdravotnické péče • charakterizuje umění 19. a poč. 20. století 	<p>v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze • modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání a zdravotnická péče
---	---

Novověk – 20. století, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • popíše I. světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce • popíše činnost 1. čs. odboje, působení čs. legií a okolnosti vzniku samostatného Československa • charakterizuje první i tzv. druhou Československou republiku, objasní vývoj česko-německých vztahů • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu • objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše český protinacistický a protikomunistický odboj • popíše projevy a důsledky studené války charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • charakterizuje kulturu a umění meziválečného období a ve 2. pol. 20. stol. 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi velmocemi • první světová válka, příčiny, důsledky • 1. československý odboj a vznik Československa • Československo v meziválečném období • totalitní režimy v meziválečné Evropě • mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech • celosvětová hospodářská krize • kultura v meziválečném období • 2. světová válka ve světě a na našem území • protektorát Čechy a Morava • 2. československý odboj • válečné zločiny a holocaust • svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ-Západ

• uveďte příklady rozvoje vědy a techniky ve 20. století	

6.2.2 Občanská nauka

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Občanská nauka

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Občanská nauka je součástí společenskovedního vzdělávání. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Slučuje různorodé informace z různých oblastí života lidské společnosti a učí žáka porozumět současnosti a světu, v němž žije. Žák se učí se orientovat ve významných okolnostech společenského života, formovat vědomí odpovědnosti za vlastní život. Předmět žákovi pomáhá vytvořit si vlastní názor, který bude schopen obhajovat.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí:

Výuka vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k toleranci názorů a učí ho uvědomovat si vlastní identitu, kriticky a samostatně myslet, nenechat se manipulovat.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl odpovědným a aktivním občanem;
- mohl utvářet svůj názor na problematiku dobra a zla;
- jednal morálně správně;
- porozuměl společnosti a mohl se do ní zařadit.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se vývoje i současných problémů politiky, etiky, práva, sociologie a filozofie, vybraných kapitol z ekologie a problematiky multikulturního soužití. Důraz je kladen na nalézání souvislostí mezi těmito oblastmi a vytvoření komplexního pohledu na lidskou společnost. Akcentována je oblast zdravotnictví a pomoci druhým, zejména z hlediska etického.

Výuka objasňuje podstatu demokratické společnosti, důležitost občanské angažovanosti, nezbytnost zapojení ČR do evropských i mimoevropských struktur. Učí žáka porozumět politice a lépe se politicky rozhodovat.

Strategie výuky

Výuka je realizována v rámci konzultačních hodin. Vyučovací předmět obsahuje větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat.

Při probírání nového učiva jsou voleny metody slovní – zejména forma přednášky, a vysvětlování, dále bývá zahrnuta metoda rozhovoru a práce s textem; často pak bývá užíváno metod názorně-demonstračních, zejména pak předvádění. V rámci opakování pak vyučující využívá formy rozhovoru a metod diskusních.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem. Hodnocení se provádí formou ústní, z větší části pak písemnou.

Žák je hodnocen za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za kultivované, formálně i odborně správné vyjadřování.

Hodnocena je také aktivita při výuce, samostatná práce a orientace v současném dění. Hodnotí se také schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, jejich hodnocení, zpracování a použití.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;

- orientovat se v možnostech při výběru budoucího povolání, zejména v oboru, případně dalšího vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svou osobnost.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci;
- zapojit se do diskuse, popsat situaci, definovat případný problém, formulovat své myšlenky;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, apod.).

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, respektovat je;
- být schopen sebereflexe, umět přijmout radu;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uplatňovat vlastní práva i povinnosti, zároveň však respektovat práva druhých, být tolerantní a bez předsudků, chápat specifika odlišných kultur, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- vytvořit si vlastní úsudek;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání, hledat souvislosti mezi získanými informacemi a se svými dosavadními poznatky, správně vybírat z nabídky masových médií produkty pro své potřeby;
- využívat informační a komunikační služby v souladu s etickými bezpečnostními a legislativními požadavky.

Občan v demokratické společnosti

Vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Cílem je také budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a svět práce

Příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a životní prostředí

Příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

4. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Soudobý svět, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace • charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury, nejvýznamnější světová náboženství • velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy • konflikty v soudobém světě • integrace a dezintegrace • Česká republika a svět: NATO, OSN • zapojení ČR do mezinárodních struktur • bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace

Člověk v lidském společenství, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována 	<ul style="list-style-type: none"> • společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost • hmotná kultura, duchovní kultura • současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů • rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti • postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků 	
---	--

Člověk jako občan, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu 	<ul style="list-style-type: none"> základní hodnoty a principy demokracie lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencialu médií stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva politika, politické ideologie politické strany, volební systémy a volby politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus teror, terorismus občanská participace, občanská společnost občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

Člověk a právo, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.; 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost, právní stát právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy soustava soudů v České republice vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu rodinné právo správní řízení trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými notáři, advokáti a soudci

Člověk a svět (praktická filozofie), 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika• dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva• dovede pracovat s pro něj obsahově a formálně dostupnými texty;• debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění, i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka)• vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	<ul style="list-style-type: none">• co řeší filozofie a filozofická etika• význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost• životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

6.3 Přírodovědné vzdělávání

Charakteristika přírodovědného vzdělávání

Obsahem této oblasti je vzdělávání fyzikální, chemické, biologické a ekologické. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Přírodovědné vzdělávání vede k osvojení důležitých pojmů, veličin a zákonitostí z přírodních věd. Tyto znalosti jsou nutné k pochopení dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, a žáci si na jejich základě formují žádoucí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Žáci využívají přírodovědných znalostí a dovedností při teoretické i praktické výuce odborných ošetřovatelských předmětů i v odborné praxi.

Výuka v jednotlivých předmětech podporuje logické i empirické myšlení a směřuje k tomu, aby žáci dovedli aktivně využívat získané znalosti při dalším vzdělávání nebo odborné praktické přípravě. Celkové pojetí výuky fyziky, chemie a biologie jeví výrazné tendence odklonu od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální, chemické a biologické problémy, k aktivnímu využívání poznatků ve výuce i v praxi.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Učivo oblasti přírodovědného vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Fyzika;
- Chemie;
- Biologie a ekologie.

6.3.1 Fyzika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Fyzika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Fyzika má poskytnout žákům fyzikální poznatky a dovednosti, které by využívali v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí, a v návaznosti na odborné předměty. Vede žáky k logickému uvažování, analýze a řešení jednoduchých problémů s fyzikální a technickou problematikou. Žáci získávají další zkušenosti s pozorováním a zkoumáním fyzikálních jevů, provádějí experimenty a měření, zpracovávají a vyhodnocují efektivním způsobem získané údaje. Používají adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku, správnou terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. Předmět fyzika motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti a k ochraně životního prostředí vlastními činnostmi.

Charakteristika učiva

Předmět Fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání a je součástí přírodovědného vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišil fyzikální realitu a fyzikální model, řešil fyzikální problém, osvojil si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování, měření, zpracování výsledků a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů) a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a v praktickém životě.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - demonstrační pokusy, animace, výukový software). Celkové pojetí fyziky bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální problémy a k chápání integrace fyziky do přírodovědného vzdělávání.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- získávat samostatně informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využívat ke studiu;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích;
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- přijímat radu a kritiku;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- schopnost sebereflexe;
- mít zdravé sebevědomí;
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- uplatňovat vlastní práva i povinnosti;
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat a správně převádět jednotky používané ve fyzice a technice;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi fyzikálními objekty a vztahy mezi fyzikálními veličinami při řešení praktických úloh, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- číst různé formy grafického znázornění fyzikálních závislostí (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat matematické postupy při obecném i numerickém řešení úloh s fyzikálními a praktickými náměty.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet a správně je využívat;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- tvořit prezentace v power pointu.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat fyziku v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí medicíny, elektrotechniky, energetiky, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi.

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu fyzika.

Člověk a životní prostředí

Chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (zvuk, optika,...), uvědomit si vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt), vliv spalovacích motorů na životní prostředí, význam jaderné energetiky.

Respektovat principy udržitelného rozvoje, získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Nakládat s materiály a energiemi ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů.

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje základní fyzikální veličiny soustavy SI a jejich jednotky • orientuje se MFCHT • použije násobné a dílčí jednotky • jednotky odvozené popisuje pomocí základních jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální jednotky a veličiny

Mechanika, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanický pohyb • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce a energie • zákon zachování mechanické energie • posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • vlastnosti kapalin a plynů • Pascalův zákon, hydraulické zařízení • vztlková síla, Archimédův zákon

Termika, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů 	<ul style="list-style-type: none"> • Celsiova a termodynamická teplota • teplotní roztažnost • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin

<ul style="list-style-type: none"> popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi 	<ul style="list-style-type: none"> přeměny skupenství
---	--

Vlnění, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření charakterizuje základní vlastnosti zvuku zdůvodní negativní vliv hluku a vyjmenuje způsoby ochrany sluchu 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické kmitání a vlnění, druhy mechanického vlnění, vlnová délka, frekvence zvukové vlnění

Optika, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích řeší úlohy na odraz a lom světla řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad popíše význam různých druhů elektromagnetického záření vyjmenuje možnosti využití optiky ve zdravotnictví 	<ul style="list-style-type: none"> světlo a jeho šíření, jevy na rozhraní dvou prostředí zobrazení zrcadlem a čočkou oko druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

Elektrina a magnetismus, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické pole - elektrický náboj, Coulombův zákon, elektrický potenciál a napětí, kapacita vodiče elektrický proud v kovech - odpor vodiče, Ohmův zákon elektrický proud v kapalinách a plynech polovodiče - typy vodivosti polovodičů, přechod PN, druhy polovodičových součástek magnetické pole - magnetické pole elektrického proudu střídavý proud - generátor střídavého proudu přenos elektrické energie střídavým proudem

Fyzika atomu, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie 	<ul style="list-style-type: none"> model atomu atomové jádro, nukleony radioaktivita jaderné záření jaderná energie a její využití, biologické účinky záření

Vesmír, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje Slunce jako hvězdu• popíše objekty ve sluneční soustavě• zná příklady základních typů hvězd	<ul style="list-style-type: none">• sluneční soustava• hvězdy a galaxie

6.3.2 Chemie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Chemie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život.

Stálou součástí výuky chemie je průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem. Ve výuce vedeme žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou především součástí přírody a běžného života lidí. Zároveň žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s těmito látkami. S využitím poznatků a dovedností z biologie a fyziky jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Učí se logickému uvažování a schopnosti ekologického myšlení.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností praktické sestry. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Chemie je vyučována ve druhém ročníku v dotaci 20 hodin. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků. Výuka je koncipována jako konzultační hodiny s vysokou mírou samostudia.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hlavním kritériem hodnocení žáků budou písemné prověrky a testy, samostatná práce a osobní aktivita. Součástí hodnocení může být vypracování referátů. Důraz bude kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- vyhledávat a interpretovat informace z různých zdrojů (internet, časopisy, knihy), zaujímat k nim stanovisko a využívat získané informace ke studiu;
- vytvářet pohodu a zdravé prostředí pro učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- aplikovat teoretické poznatky k řešení praktických problémů;
- využívat příklady úloh vycházející z reálného života k samostatnému uvažování při řešení problémů;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;

- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích;
- zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se samostatně, srozumitelně a souvisle, odborně a jazykově správně;
- pracovat v týmu, navrhnout postupy řešení problémů a obhajovat své názory i respektovat názory druhých;
- správně argumentovat, formulovat své myšlenky a obhájit vlastní názor.

Personální a sociální kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vytvářet vstřícné mezilidské vztahy;
- přijímat hodnocení své práce, přijímat rady a kritiku;
- schopnost týmové práce i respekt vůči spolužákům při skupinové práci v průběhu laboratorních cvičení;
- dbát aktivně o své zdraví, uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s etickými normami, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si globální problémy světa;
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí;
- být hrdý na vědecké objevy českých chemiků;
- uplatňovat vlastní práva a povinnosti, respektovat práva druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- získávat pracovní dovednosti v laboratorních cvičeních;
- popsat využití chemických látek v praxi a běžném životě;
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- správně převádět a používat běžné jednotky používané v chemii;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími informačními zdroji;
- tvořit prezentace v power pointu.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat chemii v dalším vzdělávání, chemie je důležitou součástí medicíny, farmacie, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (změny klimatu, vesmír,...).

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu chemie.

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí.

Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidací, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Obecná chemie, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látekpopíše stavbu atomu, vznik chemické vazbyvyjmenuje názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučeninpopíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvkůpopíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxivyjádří složení roztokuvysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakciprovádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	<ul style="list-style-type: none">chemie a její disciplínyzákladní pojmyvlastnosti chemických látekčásticové složení látek, atom, molekulachemické prvky a sloučeninysměsiperiodická soustava prvkůchemické vazbychemické reakce – protolytické, redoxní roztokyvýpočty v chemii

Anorganická chemie, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí vlastnosti anorganických látektvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenincharakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředíuvede typický výskyt prvků v příroděcharakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků	<ul style="list-style-type: none">anorganické látkyoxidy, kyseliny, hydroxidy, solinázvosloví anorganických sloučeninvybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

Organická chemie, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané derivátytvoří jednoduché chemické vzorce a názvyuvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich	<ul style="list-style-type: none">rozdělení a vlastnosti organických sloučeninnázvosloví organických sloučeninizomeriereakce organických sloučenin

<p>využití v odborné praxi a v běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> • alkany - methan • alkeny - ethen • alkyny - ethyn • areny – benzen, toluen, naftalen <p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> • halogenderiváty • aminy, nitroderiváty • alkoholy • aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny a jejich deriváty
--	--

Biochemie, 4 konzultační hodiny

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • vyjmenuje nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin • objasní funkci chemických sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v lidském těle • popíše vybrané biochemické děje 	<ul style="list-style-type: none"> • chemické složení živých organismů <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> • lipidy • sacharidy • bílkoviny • biokatalyzátory • nukleové kyseliny • biochemické děje

6.3.3 Biologie a ekologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Biologie a ekologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět Biologie a ekologie je koncipován jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o rozmanitosti přírody, organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Vede žáky k uvědomění si přímé souvislosti mezi živou, neživou přírodou a zdravím člověka, k pochopení vlivů životního prostředí na člověka a jeho zdraví a vlivu činnosti člověka na složky životního prostředí. Předmět poskytuje žákovi potřebný základ pro pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy a vede jedince k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Žáci využívají biologické a ekologické poznatky v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s odbornou praxí. Předmět motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Obsah je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí a rozšíření na Zemi. Poskytuje informace o stavbě těl organismů, principech předávání a zpracování genetické informace.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například - animace, výukový software).

Celkové pojetí biologie a ekologie bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit environmentální problémy a k chápání integrace biologie a ekologie do přírodovědného vzdělávání. Výuka je koncipována jako konzultační hodiny s vysokou mírou samostudia.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- samostatně získávat informací z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využít ke studiu;
- poznávat smysl a cíl učení, být motivován k rozšiřování vědomostí, prohlubování dovedností a k ochotě se učit a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;

- schopnost dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně vyjadřování, odborně a jazykově správně;
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých;
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence

- schopnost přijímat radu a kritiku;
- rozvíjet sebekritické myšlení a zdravé sebevědomí;
- zodpovědnost, důslednost a schopnost zorganizovat si svou práci a práci v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- vytvořit si vlastní úsudek, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky;
- uplatňovat vlastní práva i povinnosti;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- orientovat se ve veřejných záležitostech regionálního charakteru;
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- objektivnost v sebehodnocení, k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání v biologii.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- s porozuměním číst matematický text;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat biologii v dalším vzdělávání, biologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, energetiky, výzkumu.

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (vznik života na Zemi, dopad lidské činnosti na přírodu, hledání soužití v souladu s přírodou,...).

Informační a komunikační technologie

Pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívat jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Internet (informační a vzdělávací servery) umožňuje vyhledávání novinek a rozšiřujících poznatků, využití aplikací při samostatné práci (prezentační programy, textové a tabulkové editory apod.) a pro rozšíření výukového obsahu předmětu biologie a ekologie.

Člověk a životní prostředí

Odpovědnost ke svému zdraví, svým životním stylem být příkladem ostatním.

Dodržovat zásady ochrany životního prostředí. Nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidací, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Vznik a vývoj života na Zemi, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav 	<ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj života na Zemi vlastnosti živých soustav

Buňka, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly vysvětlí pojmy tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava 	<ul style="list-style-type: none"> definice buňky typy buněk, stavba prokaryotické a eukaryotické buňky význam jednotlivých částí buňky velikost a tvar buněk buněčná teorie metabolismus buňky pletiva a tkáně orgány a orgánové soustavy

Rozmanitost organismů a jejich charakteristika, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede základní skupiny organismů a porovná je popíše stavbu virů popíše typy bakterií uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možností prevence vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> příčiny a důsledky rozmanitosti organismů zavedení taxonomie, Linné organismy jako původci nemocí (viry, bakterie, parazité, alergeny, přenašeči) ochrana proti nemocem definice zdraví a nemoci biologie člověka

Dědičnost a proměnlivost, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše chemické složení organismů vysvětlí princip a jednotlivé fáze proteosyntézy vysvětlí podstatu denaturace a využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> genetika jako věda struktura nukleových kyselin vztah nukleových kyselin k dědičnosti

<ul style="list-style-type: none"> • popíše buněčný cyklus • vysvětlí rozdíl mezi mitózou a meiózou • objasní význam genetiky • vysvětlí základní genetické pojmy • interpretuje vlastními slovy Mendelovy zákony • řeší slovní úlohy s použitím Mendelových zákonů • řeší jednoduché příklady s krevními skupinami • vysvětlí rozdíly mezi dědičností pohlavně vázanou a pohlavně ovlivněnou • vysvětlí pojem "přenašečka choroby" • objasní podstatu daltonismu a hemofilie • vyjmenuje odchylky v dědičnosti pohlaví u člověka a jejich symptomy • uvede příklady některých mutagenních faktorů • popíše vybrané choroby (způsobené mutacemi) • objasní význam a metody genetického poradenství • vysvětlí význam a úkoly lékařské genetiky 	<ul style="list-style-type: none"> • proteosyntéza • chromozom, karyotyp • buněčný cyklus • dělení buňky • J. G. Mendel • pohlavní a nepohlavní rozmnožování – podstata a výhody • dědičnost a proměnlivost organismů • dědičné choroby • mutace a mutagenní faktory • genetické poradenství • krevní skupiny
---	--

Ekologie, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • definuje populaci a společenstvo • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • provede rozbor potravní pyramidy • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • ekologické faktory prostředí • typy potravních řetězců a příklady • potravní pyramida • koloběh vybraných látek • toky energií v přírodě • charakteristika jednotlivých typů krajiny

Člověk a životní prostředí, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • posoudí vliv své budoucí profese na životní prostředí • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • ovlivňování prostředí člověkem z hlediska historického • vliv různých činností člověka na jednotlivé složky prostředí, • zátěž vybrané profese na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • definice odpadu, třídění, značení • přelidnění • surovinová a energetická, potravinová krize • ochrana přírody a krajiny • organizace ochrany přírody, státní a nestátní složky, hnutí • mapa chráněných území v ČR a regionu • zásady udržitelného rozvoje

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • uvede základní ekologické zátěže regionu a jejich vliv na zdraví člověka • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí – legislativa, dotační a motivační politika státu • regionální ekologické problémy • environmentální problémy z praktického života
--	--

6.4 Matematické vzdělávání

Matematika je nedělitelnou součástí všech vědeckých disciplín a má tudíž své pevné místo v rámci školního vzdělávání, všeobecného i odborného.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích - v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významně se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Učivo oblasti matematického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Matematika.

6.4.1 Matematika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Matematika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 50 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Charakteristika učiva

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty konzultačních hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Strategie výuky

V matematice je využíváno tradičních metod i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné metody střídat a kombinovat. Rovněž je kladen důraz na propojení matematiky s praxí.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena školním klasifikačním řádem. K hodnocení žáků se používá různých forem písemného zkoušení. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- porozumět probíranému učivu a pochopit souvislosti mezi jednotlivými tématy, a také mezi různými předměty;
- rozšiřovat si vědomosti, upevňovat dovednosti a mít zájem učit se a celoživotně vzdělávat;
- ovládat různé techniky učení;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhovat způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat;
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb;
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- mít pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- důvěřovat ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vážit si materiálních a duchovních hodnot;
- mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání v matematice se všemi mezipředmětovými souvislostmi.

Matematické kompetence

- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně;
- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky;
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- analyzovat a řešit problémy, vhodně a správně numericky zpracovat úlohy;
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější za použití kalkulátoru;
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek;
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit;
- rozvíjet prostorovou představivost;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě;
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální postup;
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- správně převádět a používat běžné jednotky;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- aplikovat znalosti o základních rovinných útvarech a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat znalosti o základních geometrických tělesech.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat informačních a komunikačních technologií při učení,
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet,
- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi.

Občan v demokratické společnosti

Důsledná příprava vede k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Člověk a svět práce

Statisticky zpracovat míru nezaměstnanosti v místě školy nebo bydliště, spolupracovat s místním úřadem práce.

Ovládat finanční matematiku.

Člověk a životní prostředí

Chápat význam životního prostředí pro člověka.

Statisticky zpracovat třídění odpadu, diskutovat na téma, zda je nebo není nutno odpad třídit z hlediska životního prostředí.

1. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Číselné množiny, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel• používá různé zápisy reálného čísla• používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik)• řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu• provádí operace s mocninami a odmocninami• provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahující mocniny a odmocniny	<ul style="list-style-type: none">• číselné obory• reálná čísla a jejich vlastnosti• užití procentové počtu• absolutní hodnota reálného čísla• intervaly jako číselné množiny• mocniny s přirozeným, celočíselným a racionálním exponentem, odmocniny• operace s mnohočleny• rozklad mnohočlenů• lomené výrazy• výrazy obsahující mocniny a odmocniny

Řešení rovnic a nerovnic, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice• třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní• převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	<ul style="list-style-type: none">• lineární rovnice, metody řešení• soustavy lineárních rovnic• lineární nerovnice• slovní úlohy• shrnutí poznatků

Planimetrie, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů• používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách• rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah	<ul style="list-style-type: none">• základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi• základní geometrické útvary v rovině• shodná a podobná zobrazení• trojúhelník a jeho vlastnosti• Pythagorova věta• Euklidovy věty• mnohoúhelníky• kruh, kružnice a jejich části• obvody a obsahy rovinných obrazců• shrnutí poznatků

Písemné práce, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v daných tématech aplikuje získané poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> shrnutí poznatků

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný**Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic, 10 konzultačních hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> základní poznatky o funkcích: definiční obor, obor funkčních hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí lineární funkce nepřímá úměrnost kvadratická funkce racionální funkce exponenciální a logaritmická funkce, logaritmus goniometrie a trigonometrie - stupňová a oblouková míra orientovaný úhel goniometrické funkce ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku goniometrické funkce obecného úhlu, grafy, vlastnosti goniometrické rovnice sinová, kosinová věta, obecný trojúhelník

Stereometrie, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie 	<ul style="list-style-type: none"> základní polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru základní tělesa, povrchy, objemy aplikační úlohy

Statistika, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji 	<ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní četnost a relativní četnost hodnoty znaku, tabulka četnosti, grafické znázornění rozdělení četností rozdělení četnosti charakteristika polohy - medián, modus, aritmetický, harmonický, geometrický průměr vážený grafy histogram, polygon četností, zpracování statistických údajů ze zdravotnické praxe

Písemné práce, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v daných tématech aplikuje získané poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> shrnutí poznatků

3. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný**Posloupnosti a jejich využití, 4 konzultační hodiny**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> základní poznatky o posloupnostech - určení, graf, vlastnosti aritmetická posloupnost geometrická posloupnost finanční matematika

Kombinatorika, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování počítá s faktoriály a kombinačními čísly určí faktoriál čísla řeší rovnice s faktoriálem upravuje výrazy s faktoriálem 	<ul style="list-style-type: none"> faktoriál čísla výpočty s faktoriály variace, permutace bez opakování kombinace bez opakování vlastnosti kombinačních čísel aplikační úlohy

Pravděpodobnost, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem 	<ul style="list-style-type: none"> náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu jev náhodný, opačný, nemožný, jistý množina všech možných pokusů, množina pokusů příznivých náhodnému jevu výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu

Analytická geometrie, 9 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek užívá různá analytická vyjádření přímky 	<ul style="list-style-type: none"> soustava souřadnic, zobrazení bodu délka a střed úsečky vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru, velikost vektoru operace s vektory analytické vyjádření přímky v rovině vzájemná poloha přímek vzdálenost bodu od přímky shrnutí poznatků

Písemné práce, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v daných tématech aplikuje získané poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> shrnutí poznatků

6.5 Vzdělávání pro zdraví

Cílem vzdělávání v této oblasti je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- definovat prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Učivo oblasti vzdělávání pro zdraví je rozvrženo do předmětů:

- První pomoc.

6.5.1 První pomoc

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: První pomoc

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět První pomoc má žáky seznámit s novým pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se podstaty poskytování první pomoci. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení.

Strategie výuky

Předmět první pomoci je chápán jako teoreticko-praktický. Vyučuje se v prvním ročníku, při výuce se třída dělí na skupiny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při výuce je volena metoda praktického nácviku, metoda zážitku a metoda odborného výkladu.

Hodnocení výsledků žáku

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je prováděno formou otevřených úloh nebo testů. Praktické hodnocení se provádí na základě řešení zadané modelové situace. Při hodnocení se sleduje správný postup při řešení situace a teoretická znalost. Hodnocena je také samostatná práce a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Budou rozvíjeny zejména:

- komunikativní a sociální dovednosti;
- praktické dovednosti;
- práce s informacemi;
- vyhodnocení získaných informací a formulování priorit;
- kompetence k řešení problému a spolupráce s jinými lidmi.

Kompetence k učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadanému úkolu;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence

- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky.

Personální a sociální kompetence

- přijímat osobní zodpovědnost za provedení první pomoci;
- kriticky myslet a zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytnutí první pomoci;
- odhadnout své schopnosti;
- vyjmenovat faktory, které mají přímý vliv na vlastní zdraví;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- poskytovat pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- aplikovat zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout;
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do předmětu, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje základní pojmy• rozliší druhy první pomoci• vyjmenuje jednotlivé složky integrovaného záchranného systému (IZS)• demonstruje předání potřebných informací složkám IZS	<ul style="list-style-type: none">• význam, dělení první pomoci• integrovaný záchranný systém, základní složky, jejich kompetence, způsoby• aktivace a komunikace s jednotlivými složkami

První pomoc při mimořádných událostech, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel• definuje základní pojmy• specifikuje správný postup při mimořádných událostech• popíše obsah evakuačního zavazadla• dokáže rozpoznat varovný signál	<ul style="list-style-type: none">• obecné zásady pro případ ohrožení• varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace, problematika davové psychózy a agresivního chování• nezbytná opatření při havárii s únikem• chemických a radioaktivních látek,• při živelných pohromách a smogové

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí správný obsah vybavení lékárníček • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<p>situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka po mimořádných událostech, protiepidemiologická opatření • příruční lékárna, základní vybavení v domácnosti, na pracovišti, autolékárnička
--	--

Jednotný postup při poskytování první pomoci, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí • posoudí závažnost situace a specifikuje strategii a taktiku poskytování první pomoci • demonstruje správný postup třídění raněných 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečnost zachránce • posouzení závažnosti situace, třídění raněných, zjišťování základních informací a jejich předání • orientace na místě nehody • jednotný postup poskytování první pomoci

Obvazová technika, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje přikládání jednotlivých typů obvazů 	<ul style="list-style-type: none"> • tlakový obvaz • šátkové obvazy • obinadlové obvazy

Polohování a transport zraněných, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše pravidla a způsoby vyprošťování raněných • rozhodne o nutnosti transportu • demonstruje transport s pomůckami a bez pomůcek • pojmenuje a určí jednotlivé techniky vyprošťování a polohy raněných • vyzkouší si prakticky vyprošťovací techniky a jednotlivé polohy raněných • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí a bezpečí raněného 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla a způsoby vyprošťování raněných • transport raněných bez pomůcek a s pomůckami • techniky transportu • základní polohy raněných při vyšetřování a ošetřování – Rautekova – zotavovací poloha, poloha vleže na zádech, poloha na břiše, v polosedě, na boku

Rány, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy ran, jejich rozsah a závažnost • demonstruje postupy ošetřování jednotlivých typů ran • uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany • dokáže použít improvizované pomůcky • provede uložení postiženého do vhodné polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, dělení, příčiny, příznaky • cizí tělesa v ranách, v tělních otvorech • poranění zvířaty • zásady ošetřování jednotlivých typů ran

Krvácení, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany • vyjmenuje a charakterizuje druhy krvácení 	<ul style="list-style-type: none"> • zevní krvácení • vnitřní krvácení • krvácení z tělních otvorů • protišokové opatření - tepelný komfort

<ul style="list-style-type: none"> • navrhne správný postup poskytnutí první pomoci při krvácení a diskutuje o jeho správnosti • uvědomuje si nutnost provedení tepelného komfortu • pojmenuje možná rizika změny stavu raněného a význam stálého dohledu 	
--	--

Šok, křečové stavy, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje druhy a příčiny jednotlivých druhů šoků • pojmenuje mechanismy úrazů a další možné příčiny vedoucí k rozvoji šoku • určí příznaky šoku • provádí vhodná protišoková opatření • vyjmenuje příčiny a příznaky křečové aktivity • demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci u křečových stavů • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • šok - druhy, příčiny a příznaky • první pomoc u šokových stavů (tepelný komfort) • křeče - příčiny a příznaky • epilepsie, tetanie, febrilní křeče

Bezvědomí, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • vyjmenuje jednotlivé druhy poruch vědomí a pojmenuje jejich příčiny a příznaky • provede správný postup vyšetření stavu vědomí a dýchání • demonstruje první pomoc postiženému v bezvědomí, při kolapsu • uvědomuje si nutnost správné polohy raněného a stálého dohledu • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy vědomí – dělení, příčiny, příznaky • vyšetření stavu vědomí, dýchání • bezvědomí • kolapsové stavy

Neodkladná resuscitace, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny aspirace u dětí, dospělých a demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci • dokáže rozpoznat zástavu dýchání a krevního oběhu • demonstruje správný postup KPR • uvědomuje si nutnost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • aspirace u dětí a dospělých • diagnostika náhlé zástavy krevního oběhu • dělení neodkladné resuscitace • kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte • etické aspekty neodkladné resuscitace, pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitaci • důvody ukončení kardiopulmonální resuscitace

Poranění kostí a kloubů, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a vysvětlí dělení, příčiny, příznaky a ošetření zlomenin a poranění • názorně předvede správný postup ošetření zlomenin a poranění kloubů • uvědomuje si rizika nešetrné manipulace se zraněným 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomeniny - charakteristika, dělení, příčiny, příznaky • zlomeniny horní končetiny • zlomeniny pánve a dolní končetiny • poranění kloubů - distorze, luxace, kontuze

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	
---	--

Poranění hlavy, páteře a míchy, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a obličeje • uvědomuje si nutnost stálého sledování základních životních funkcí • posoudí mechanismy vzniku poranění páteře a míchy • definuje příčiny, příznaky a ošetření poranění páteře a míchy • provede správný postup ošetření poranění páteře a míchy • uvědomuje si rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • poranění hlavy – příčiny, dělení, příznaky, komplikace • poranění páteře a míchy – příčiny, příznaky, komplikace

Poranění hrudníku a břicha, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé typy poranění hrudníku • demonstruje správný postup ošetření při poranění hrudníku a břicha • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • poranění hrudníku - charakteristika, dělení, příčiny a příznaky • poranění břicha - charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poškození teplem, chladem a chemickými látkami, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • přiřadí k jednotlivým typům poranění správný postup ošetření • provede první pomoc zraněnému dle typu poškození • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, dělení, příčiny a příznaky • popáleniny, poleptání • úraz elektrickým proudem, zasažení bleskem • úpal, úžeh • podchlazení, omrzliny

Návykové látky a akutní otravy, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní příčiny otrav • zdůvodní a demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci dle příčiny otravy • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • otravy - druhy, příčiny, příznaky (jídlem, houbami, léky, alkoholem, drogami, oxidem uhelnatým a uhličitým)

Vybrané interní stavy, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u vybraných interních stavů • vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u tonutí, oběšení, uškrcení 	<ul style="list-style-type: none"> • komplikace DM • bolesti na hrudi • cévní mozková příhoda • specifická poranění • překotný porod

• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u úrazů ženských pohlavních orgánů a překotného porodu• provede správné ošetření• uvědomuje si důležitost vlastní bezpečí	

6.6 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením a získají přehled o zdravotnických programech.

Cílem výuky je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi a prostředky informačních a komunikačních technologií a komunikoval pomocí Internetu.

Žák využívá poznatky a získané informace v oblastech svých zájmů pro své další vzdělávání, hledá souvislosti mezi získanými informacemi a propojuje informace se svými dosavadními poznatky. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují.

Učivo oblasti vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je pokryto předmětem:

- Informační a komunikační technologie.

6.6.1 Informační a komunikační technologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Informační a komunikační technologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 30 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Úkolem je poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

Charakteristika učiva

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Strategie výuky

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky informačních a komunikačních technologií je v provádění praktických úkolů. V případě použití metody výkladu, bude následovat praktické procvičení vyloženého učiva. Dále mohou být realizovány formy výuky pomocí různých cvičení, samostatných prací, souhrnných prací, projektů, testů s použitím počítače.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle klasifikačního řádu školy. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného zkoušení a praktických cvičení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- zajímat se aktivně o politické společenské dění u nás i ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Matematické kompetence

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nové aplikace,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím internetu,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Dovedli se orientovat v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovat a využívat masová média pro své různorodé potřeby. Dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontraverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život. Cílem je motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj, naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání.

1. ročník, 30 konzultačních hodin ročně, povinný

Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu,

2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření • využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování ...) • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat 	<ul style="list-style-type: none"> • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail, organizace času a plánování • chat, videokonference, FTP...

Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> • hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie • základní a aplikační programové vybavení • operační systém, jeho nastavení • data, soubor, složka, souborový manažer • komprese dat • prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • ochrana autorských práv • algoritmizace • nápověda, manuál

Práce se standardním aplikačním programovým vybavením, 23 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, 	<ul style="list-style-type: none"> • textový procesor, nastavení dokumentu, formátování textu, vkládání objektů, práce

<p>formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.) • ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk) • zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti 	<p>s objekty a obrázky, tabulky, styly, šablony, webové stránky, HTML soubor</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulkový procesor, prostředí tabulkového procesoru, základní operace, tvorba tabulek a formátování, základní funkce, tvorba vzorců, třídění, grafy a jejich úprava, využívání funkcí databáze, kontingenční tabulky, příprava pro tisk • databáze, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, sestavy • software pro tvorbu prezentací, pravidla tvorby elektronické prezentace, tvorba prezentace, přechody snímků, animace, nastavení prezentace a časování • spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) • základy tvorby maker a jejich použití • grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích), • další aplikační programové vybavení
---	---

Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele 	<ul style="list-style-type: none"> • informace, práce s informacemi • informační zdroje • internet • kvalita informačních zdrojů • etické a právní normy při práci s informacemi, ochrana autorských práv

6.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Učivo oblasti ekonomického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Ekonomika.

6.7.1 Ekonomika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ekonomika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Žáci jednají odpovědně, samostatně, aktivně vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata. Dbají na dodržování zákonů, pravidel chování a jednají v souladu s morálními principy. Aktivně se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru. Myslí kriticky – tj. ověřují si věrohodnost informací, nenechávají se manipulovat, tvoří se vlastní úsudek a jsou schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Charakteristika učiva

V rámci předmětu Ekonomika jsou žáci seznámeni se základními pojmy z oblasti ekonomických věd, se zaměřením na získání základních poznatků o fungování tržního mechanismu, dále pak z oblasti podnikání, pracovního práva, managementu a marketingu, daňového systému ČR a finančního vzdělávání. Učivo je doplněno o kapitoly finanční gramotnosti a hospodaření domácností.

Největší důraz je kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce a být finančně gramotným.

Strategie výuky

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku. Je rozdělen na tematické celky, které na sebe navazují. Probrané teoretické učivo se procvičuje na praktických příkladech. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo diskuse spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. Žáci často pracují ve skupinách a výsledky své práce prezentují formou počítačových prezentací nebo referátů. Ze svých samostatných činností vyvozují závěry.

Metody výuky

- metody motivační – příklady z praxe, demonstrace;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, domácí práce, diskuse;
- metody expoziční - popis (např. živnostenského listu, pokladního dokladu, faktury, výkazu apod.), vyprávění (např. vyprávíme o ekonomickém dění, příklady z praxe), vysvětlování (např. ekonomických jevů a obecných závěrů), referáty, práce s učebnicí nebo s učebním textem, práce s odborným a denním tiskem.

Formy výuky

- hromadné vyučování – vyučování frontální;
- individuální i skupinová práce, samostudium;
- ekonomické hry a experimenty;
- učitelem moderované celotřídní debaty;
- práce s médii;
- práce na PC (vyhledávání informací na Internetu, zpracování dat v běžných kancelářských aplikacích).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáci jsou hodnoceni při ústním zkoušení, písemném zkoušení, hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce, práce na projektech apod.

Při klasifikaci se klade důraz na:

- samostatné vystupování žáků;
- jejich vlastní uvažování;
- propojování myšlenek (tzn. znalostí a dovedností z jednotlivých tematických celků a vyučovacích předmětů = mezipředmětové vztahy) a možnost jejich aplikace v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvláště studijní a analytické čtení), efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- orientovat se v možnostech svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činnostech;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrh druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat přesáhnout.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a srovnávat je se svými představami a předpoklady;
- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle;
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace);
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a off-line komunikace;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Občan v demokratické společnosti

Toto téma vede žáky orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit, vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se je zachovat pro budoucí generace. Orientovat se

v zákonech upravujících podnikatelskou činnost a v informacích podávaných hromadně sdělovacími prostředky – reklamy – mít odpovídající míru sebevědomí, umět jednat s lidmi a mít schopnost morálního úsudku. Stát, politika, politický systém, soudobý svět - morálka, odpovědnost, solidarita – ovládat potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život, pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni vyhledávat a efektivně pracovat s informacemi, orientovat se v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby. Jsou vedeni k písemnému vyjadřování při úřední korespondenci - schopnost využívat dostupné techniky (textové editory, tabulkové procesory apod.) - práce s informacemi (schopnost informace vyhledávat a zpracovávat).

Člověk a životní prostředí

Téma vede žáky jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické. Respektovat základní ekologické zásady – principy udržitelného rozvoje – jednat hospodárně, efektivně, v souladu s ekologickými aspekty. Mít vhodnou míru sebevědomí, sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, umět si klást základní existenční otázky a hledat pro ně odpovědi a řešení – být kriticky tolerantní – vážit si morálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce;

- zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

4. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do ekonomiky, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • rozpozná hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět ekonomie • členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii • základní ekonomické pojmy, ZEP, EKO systémy

Podstata fungování tržní ekonomiky, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozpozná jednotlivé metody tvorby ceny • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky 	<ul style="list-style-type: none"> • potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • výroba, výrobní faktory a hospodářský proces • trh, tržní subjekty • tržní mechanismus a jeho grafické vyjádření • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena

Podnikání, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé druhy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu 	<ul style="list-style-type: none"> • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele • náklady, výnosy, zisk/ztráta

<ul style="list-style-type: none"> • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; • vypočítá výsledek hospodaření • vysvětlí zásady daňové evidence 	
---	--

Marketing, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co je marketingová strategie • zpracuje jednoduchý průzkum trhu • na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • podstata marketingu • průzkum trhu • produkt, cena, distribuce, propagace

Management, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí tři úrovně managementu • popíše základní zásady řízení • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • dělení managementu • funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

Zaměstnání, pracovně-právní vztahy a mzdy, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v oblasti pracovně-právních vztahů, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů • porovná na konkrétních příkladech zaměstnání s podnikáním v daném oboru vzdělávání • orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy mezd • vypočítá čistou mzdu • orientuje se v problematice hledání zaměstnání • charakterizuje nezaměstnanost, její podstatu, příčiny, formy a důsledky • orientuje se v situaci ztráty zaměstnání, je připraven na aktivní hledání zaměstnání 	<p>Zaměstnání, pracovně-právní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní zásady pracovně právních vztahů • ustanovení zákoníku práce • pracovní poměr, pracovní smlouva, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr • nezaměstnanost, ztráta zaměstnání <p>Mzdy, zákonné odvody</p> <ul style="list-style-type: none"> • mzdová soustava, mzdové předpisy • základní mzdové formy • daň z příjmů • výpočet čisté mzdy • mzda časová a úkolová a jejich výpočet <p>Příprava na pracovní trh</p> <ul style="list-style-type: none"> • žádost o zaměstnání, formy CV, motivační dopisy • vyhledávání zaměstnání • trh práce, pracovní mobilita, zaměstnání v zahraničí • zprostředkovatelské služby při hledání práce, úřady práce

Daně, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob 	<ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady

<ul style="list-style-type: none"> • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad 	
---	--

Finanční vzdělávání, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v platebním styku a směni peníže podle kurzovního lístku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění, náhled do investování • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk • úroková míra, RPSN • inflace • úvěrové produkty

Financování zdravotnictví, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví • vysvětlí způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče 	<ul style="list-style-type: none"> • financování zdravotní péče v ČR • zdravotní pojišťovny • způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče • úhradová vyhláška, kapitační platba

Hospodaření domácnosti, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jejich subjekty a jejich možná rizika • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu) • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek 	<p>Rozpočet domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • domácí výdaje a příjmy • sestavení domácího rozpočtu • pojištění <p>Ochrana spotřebitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • práva spotřebitele • předpisy na ochranu spotřebitele • reklamační řízení

6.8 Odborné vzdělávání

Střední odborné vzdělávání vychází z celospolečensky vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské společnosti.

Hlavním cílem odborného vzdělávání je připravit žáky na výkon povolání praktické sestry. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

Oblast odborného vzdělávání poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů, z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemoci. Učivo této oblasti dává žákům ucelený přehled o teorii ošetrovatelství, znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty, a to jak v rámci všeobecné ošetrovatelské péče, tak i ošetrovatelské péče v jednotlivých klinických oborech a v péči komunitní.

V rámci atraktivity výuky a porozumění dané problematiky je možné výuku doplnit o přednášky a exkurze do zdravotnických a sociálních zařízení dle organizačních možností daných pracovišť a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Cílem vzdělávání v této oblasti je i vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Učivo této oblasti zároveň formuje vztah žáků k povolání zdravotnického pracovníka a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, včetně osvojení komunikativních dovedností a jejich využití při řešení konkrétních problémů a situací.

Během celého studia jsou žáci vedeni v rámci odborného vzdělání k osvojení a užívání odborné terminologie.

Odborné vzdělávání zahrnuje oblast Základ pro poskytování ošetrovatelské péče, Ošetrovatelství a ošetrování nemocných a Sociální vztahy a dovednosti.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Základu pro poskytování ošetrovatelské péče je rozvrženo do předmětů:

- Klinická propedeutika;
- Odborná latinská terminologie;
- Ochrana a podpora veřejného zdraví;
- Somatologie;
- Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Ošetrovatelství a ošetrování nemocných je rozvrženo do předmětů:

- Ošetrovatelství;
- Ošetrování nemocných.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Sociální vztahy a dovednosti je rozvrženo do předmětu:

- Psychologie a komunikace.

6.8.1 Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

Okruh má propedeutický charakter, neboť poskytuje žákům nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k osvojení a užívání odborné terminologie.

6.8.1.1 Klinická propedeutika

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Klinická propedeutika

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 20 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecné cíle předmětu

Předmět Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti a vědomosti, které má žák dále rozvíjet a prakticky aplikovat v předmětech Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných. Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci. Součástí předmětu je naučit žáky rozpoznat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organismu, orientovat se v problematice nádorů a seznámit je s vyšetřovacími metodami používanými při diagnostice. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se základních pojmů užívaných v lékařství, symptomatologie jednotlivých onemocnění, vyšetřovacích metod a farmakologie.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, komunikace a diskusních metod, prezentace. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost odpovědí, užívání odborné terminologie, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokratické společnosti.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

Člověk a životní prostředí

Vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do předmětu, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika předmětu klinická propedeutika

Zdraví a nemoc, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje pojem zdraví a nemoc	<ul style="list-style-type: none">• zdraví a nemoc

<ul style="list-style-type: none"> • popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu 	
---	--

Příčiny nemoci, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí obecné principy vzniku a vývoje nemoci • na příkladech uvede příčiny vzniku nemoci • popíše prevenci infekčních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální a chemické příčiny nemoci (teplo, záření, elektrický proud, jedy) • biologické příčiny nemoci (základy mikrobiologie - viry, bakterie, plísně, paraziti, kvasinky) • prevence infekčních chorob

Anamnéza, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé typy anamnéz • demonstruje získávání jednotlivých typů anamnéz pomocí kladení správných dotazů/otázek 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy anamnézy (osobní, rodinná, pracovní, sociální, gynekologická)

Subjektivní a objektivní příznaky, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše subjektivní a objektivní příznaky nemoci • chápe rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky • stanoví život ohrožující příznaky a stavy • posoudí a zaznamená druhy, stupně a intenzitu bolesti • vyjmenuje a vysvětlí patologické poruchy spánku • definuje příznaky nevolnosti, žízně • posoudí poruchy vědomí • rozpozná jednotlivé typy poloh • definuje poruchy hybnosti • vysvětlí patologické projevy spojené s dušností, kašlem, zvracením • definuje patologické projevy na kůži • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • subjektivní příznaky nemoci (bolest, únava a poruchy spánku, nevolnost, žízeň, hlad, bušení srdce, závratě, pálení žáhy, svědění) • objektivní příznaky (polohy, poruchy hybnosti, dušnost, kašel, zvracení, otoky, změny na kůži)

Regresivní a progresivní změny, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje rozdíl mezi regresivními a progresivními změnami • uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu • uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu • vyjmenuje jednotlivé stupně dekubitů • popíše proces aterosklerózy • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • atrofie, dystrofie, dekubity, nekróza, gangréna, sepse • proces aterosklerózy • regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, transplantace

Nádory, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje nádorové bujení 	<ul style="list-style-type: none"> • princip vzniku nádoru

<ul style="list-style-type: none"> • popíše TNM klasifikaci • vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem • uvede možnosti onkologické léčby • vysvětlí využití doplňkových léčebných metod • popíše principy prevence onkologických onemocnění • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • TNM klasifikace • způsoby terapie onkologických onemocnění
--	---

Záněty, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje zánět a jeho příčiny • rozpozná příznaky zánětlivých procesů • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • záněty - příčiny, projevy, formy, terminologie

Vyšetřovací metody, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí vyšetřovací metody dle způsobu vyšetření a vyšetřovaného orgánu • vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických a léčebných metod • orientuje se v přípravě pacienta před vyšetřením a v péči po vyšetření u základních vyšetřovacích metod • objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě • uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů • specifikuje prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální vyšetřovací metody • laboratorní vyšetřovací metody (biochemické, hematologické, mikrobiologické, sérologické) • zobrazovací vyšetřovací metody (RTG, CT, AG, MR, UZ, radionuklidové vyšetření, termografie) • endoskopické vyšetřovací metody (bronchoskopie, gastrokopie, ERCP, rektoskopie, kolonoskopie, cystoskopie, laparoskopie, artroskopie) • elektrografické vyšetřovací metody (EKG, EMG, EEG) • funkční vyšetřovací metody (plíce, tenké střevo, ledviny, pankreas)

Základy farmakologie, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • rozlišuje formy léků, indikační skupiny a způsoby aplikace • rozlišuje názvy a označení léčiv • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • určí specifika podání jednotlivých skupin léků • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná farmakologie (označení a názvy léčiv, formy léků, účinky léčiv) • speciální farmakologie - analgetika, antipyretika, anodyna, spasmolytika • psychofarmaka (hypnotika, sedativa, antidepresiva) • antikoagulancia (perorální a injekční formy antikoagulačních léků) • antihypertenziva, vazodilatancia, diuretika • kardiotonika, antiarytmika • ATB, chemoterapeutika

	<ul style="list-style-type: none">• léky ovlivňující dýchací systém (bronchodilatancia, antitusika, expektorancia, mukolytika)• léky ovlivňující činnost GIT (antacida, antiemetika, antiulcerotika, antidiarhotika, laxativa)• antidiabetika (PAD, inzulíny)
--	---

6.8.1.2 Odborná latinská terminologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Odborná latinská terminologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 10 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Latinský jazyk a odborná latinská terminologie tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou přípravu a orientaci v řecko-latinském názvosloví a odborné lékařské terminologii, s níž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém povolání i během dalšího celoživotního vzdělávání v rámci svého profesního růstu. Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci včetně latinského a řeckého názvosloví, aby si osvojili poznatky o systému jazyka, které mohou uplatnit jak v mateřském jazyce, tak i při studiu cizích jazyků. Znalost terminologie lékařských oborů vede k porozumění odbornému textu, k osvojení si nejdůležitější slovní zásoby, k pochopení gramatické struktury jazyka a prostřednictvím překladů latinských textů ke kultivaci ústního i písemného projevu žáků v mateřském jazyce a k rozvoji logického myšlení. Předmět přispívá k integraci poznatků z dalších předmětů, především odborných předmětů a fixuje pracovní návyky a postupy potřebné pro další studium. Vyučovací předmět připívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, k rozvoji jeho dovednosti zpracovávat a třídit informace a na jejich základě si vytvářet samostatný úsudek.

Charakteristika učiva

Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. odborné terminologie, a gramatických prostředků (práce s deklinačním systémem jazyka, vytváření adjektiv od anatomických názvů, použití předložkových vazeb, prefixů a sufixů) při stavbě diagnóz a jejich porozumění.

Učivo je strukturováno do celků:

- slovní zásoba; deklinační systém;
- adjektiva, vytváření anatomických adjektiv;
- stupňování adjektiv;
- stavba diagnózy;
- stavba diagnózy za použití předložek;
- řecká substantiva v odborné terminologii;
- prefixy, sufixy, slova složená v latinsko-řecké terminologii.

Strategie výuky

Zvolené metodické postupy mají povzbuzovat zájem žáků a dávat jim vědomí užitečnosti získávaných poznatků a dovedností. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Výuka je vedena formou výkladu, diskuse, práce s odbornými texty. Učitel při výuce aktivizuje a stimuluje žáky střídáním a využíváním různých postupů, metod a forem práce. Využívá vhodné pomůcky (učebnici, slovníky, odborné texty, gramatické přehledy aj.) k samostatné nebo skupinové práci žáků i k práci s texty pod jeho vedením. Odborné texty slouží k rozšiřování a upevňování slovní zásoby, Vyučující se soustřeďuje na slovní zásobu, tvoření slov (logické využívání prefixů a sufixů, skládání slov), probrané gramatické jevy a procvičování za účelem zapamatování. Učitel musí pravidelně gramatické učivo s žáky opakovat a procvičovat. Podle potřeby učitel ukládá žákům samostatné domácí práce.

K ověřování znalostí a míry probraného učiva využívá metodu individuálního nebo frontálního zkoušení, písemnou formou ověřuje zvládnutí menších i větších gramatických celků, překlady slovních spojení a diagnóz.

Metody výuky:

- metody motivační – příklady z lékařské praxe;
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, domácí samostatné práce;

- metody expoziční – výklad, práce s učebnicí nebo učebním odborným textem, zápisy na tabuli, zápisy promítané dataprojektorem.

Formy výuky:

- vyučování frontální, individuální a skupinové, práce na PC (vyhledávání informací na internetu, zadávání samostatné práce prostřednictvím internetu, vytváření prezentací), diskuse.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu a ohodnocení práce žáka vychází z jeho ústního a písemného projevu. Výsledky vzdělávání budou prověřovány verbálním zkoušením a písemnými pracemi. Při hodnocení přihlíží učitel k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy, zvládnutí slovní zásoby, dovednosti pracovat s informacemi a odborným textem, vyjadřovat se k dané problematice. Stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učiva, znalosti odborné slovní zásoby, schopnosti dávat poznatky do logických souvislostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- racionálně se učit cizí jazyk v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání;
- pracovat efektivně s různými zdroji informací (slovníky, odbornými nebo jazykovými příručkami, internetem);
- získávat a písemně zpracovávat informace z textu;
- soustavně pracovat, logicky uvažovat a objektivně posuzovat a hodnotit své výkony.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, vytýčit strategii řešení a její varianty;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Komunikativní kompetence

- kultivovat jazykové vyjadřování a posílit komunikativní dovednosti;
- formulovat své myšlenky srozumitelně, souvisle a logicky;
- aktivně se účastnit diskusí;
- zaznamenávat podstatné údaje z textů za správného použití odborné terminologie;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností;
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- přijímat hodnocení svých výsledků, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z ověřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotný.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- správně a přesně používat odbornou terminologii při zpracovávání a studiu odborných témat a různých pracovních materiálů;
- orientovat se ve zdravotnické dokumentaci písemné a elektronické formě.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci

při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Klade důraz na využití odborné latinsko-řecké terminologie v praxi, při výkonu povolání.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Řečové dovednosti, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v odborných termínech lékařských oborů čte správně text orientuje se v odborném textu v písemné i ústní podobě (diagnóza, anamnéza, prognóza, receptura, anatomické termíny aj.) orientuje se v textu tak, že rozezná hlavní a doplňující informace sestaví odborné termíny podle strukturálních vzorců užívá správně písemně i ústně odborné termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak 	<p>receptivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním čtení lékařské dokumentace s porozuměním <p>produktivní:</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvení psaní <p>latinská odborná terminologie (odborné texty, zdravotnická dokumentace, Atlas anatomie člověka)</p>

Jazykové prostředky, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> píše latinská a řecká slova správně samostatně pracuje s odborným textem, čte s porozuměním latinsko-řecký text používá nejvíce frekventované lexikální jednotky s důrazem na slova, která dala základ internacionalismům a terminologii medicínských oborů prokazuje znalosti z uvedené slovní zásoby produktivně a receptivně uplatňuje běžně užívané latinské obraty v diagnózách a lékařské dokumentaci používá je v logicky přesném významu odvozuje význam slov podle znaků odvozování a skládání zdůvodní logicky význam slova na základě etymologie 	<ul style="list-style-type: none"> psaní, výslovnost, pravopis latinská abeceda slovní zásoba odborná terminologie; tvoření slov (odvozování a skládání z komponent latinských i řeckých, latinské a řecké prefixy a sufixy) principy tvoření složených slov obohacování latinského lexika přejímkami z řečtiny slova latinského a řeckého původu v češtině

Gramatika, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> integruje poznatky z odborných předmětů do odborné latinské terminologie spojuje odborné výrazy ve správných pádech správně pojmenuje a zapíše zdravotnické termíny 	<ul style="list-style-type: none"> morfologie základní kategorie jmenné substantiva I. - V. deklinace substantiva řeckého původu

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná slova latinského a řeckého původu v češtině • uplatňuje znalost mluvnického systému při orientaci v textu a k pochopení gramatické struktury textu při čtení s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> • adjektiva I., II. a III. deklinace • genitiv přívlastkový, pořadí přívlastků v latině • stupňování adjektiv pravidelné i nepravidelné a neúplné • anatomická adjektiva • předložkové pády, frekventované předložky a předpony v diagnózách • číslovky • řecká substantiva • prefixy, sufixy, složeniny, hybridní tvary
--	---

6.8.1.3 Ochrana a podpora veřejného zdraví

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ochrana a podpora veřejného zdraví

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 10 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.

Charakteristika učiva

Jednotlivá témata se zabývají ochranou a podporou zdraví, kladou důraz na pozitivní ovlivnění zdravého životního stylu, prevenci nemoci a sociálně patologických jevů. Témata objasňují systém zdravotní péče ČR, její organizaci a financování, přibližují problematiku bezpečnosti práce a ochrany zdraví, v neposlední řadě přibližují systém péče o zdraví realizovaný národními a regionálními programy podpory zdraví v souladu s WHO.

Strategie výuky

Předmět staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech. Vyučuje se v 1. ročníku v rozsahu 10 konzultačních hodin ročně. Při probírání nového tématu je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, diskuse, prezentace interaktivních výukových pomůcek a audiovizuálních dokumentů. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, sledováním a analýzou aktuálních společenských trendů.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Hodnocena je aktivita žáků a vlastní ústní prezentace, u které hodnotíme odbornou správnost a aktuálnost informací, úroveň zpracování, formu vyjadřování a vystupování, schopnost logické argumentace, vysvětlení pojmů a obhájení si názorů, využití mezipředmětových vztahů a dovednosti řešit problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;

- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- definovat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních;
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

1. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Zdraví a nemoc, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem zdraví, nemoc • uvede a charakterizuje pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví • uvede nejčastější příčiny nemocí • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci organismu jako celku • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka • popíše význam, cíle a organizační strukturu WHO, MZ ČR • diskutuje o zdravotní politice a ochraně veřejného zdraví ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • definice zdraví a nemoci • vnitřní a vnější determinanty zdraví • WHO, MZ ČR • zdravotní politika a ochrana veřejného zdraví ČR

Stav zdraví v ČR, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše systém poskytování sociální péče • vyjmenuje a objasní podstatu jednotlivých sociálních zařízení • vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví z osobního pohledu a z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče • pojmenuje a popíše demografické ukazatele zdraví • definuje pojem civilizační choroby, vyjmenuje příklady • identifikuje příčiny/rizikové faktory vzniku civilizačních chorob a formuluje možná opatření proti jejich vzniku • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví, ví, jak kompenzovat jejich nežádoucí účinky • vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciární prevencí • analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva • diskutuje o úloze státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • diskutuje o formách holistického vnímání ochrany zdraví během krizového stavu 	<ul style="list-style-type: none"> • provázanost poskytování sociální a zdravotní péče • stav zdraví občanů v ČR • civilizační nemoci • prevence úrazů a nemocí • preventivní péče v ČR • krizové stavy v životě jedince i celé společnosti

Zdravý způsob života, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti • vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví jedince nebo skupiny s ohledem na osobnostní charakteristiky • vyjmenuje oblasti zdravého způsobu života a diskutuje o dané problematice 	<ul style="list-style-type: none"> • biorytmus člověka • význam pohybu, osobní návyky • zdravá výživa a stravovací návyky • poruchy příjmu potravy • duševní zdraví • psychohygiena zdravotnických pracovníků • mediální obraz krásy

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu • posoudí psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • vyjmenuje a charakterizuje poruchy příjmu potravy • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • popíše zásady a techniky psychohygieny zdravotnického pracovníka • vysvětlí, co je syndrom vyhoření a jak mu předcházet • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu 	
--	--

Sexuální výchova, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, co je to rizikové sexuální chování, vyjmenuje rizikové skupiny lidí • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • posoudí význam ochrany v sexuálním životě • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé sexuální deviace 	<ul style="list-style-type: none"> • partnerské vztahy • antikoncepce, interrupce • péče o reprodukční zdraví • pohlavní nákazy • sexuální deviace

Sociálně patologické jevy, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince, rodiny a společnosti • vyjmenuje rizikové skupiny lidí ohrožených vznikem sociálně patologických jevů • posoudí důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • vytvoří si odborné znalosti a dovednosti nezbytné pro prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách • kriticky posoudí prostředí výskytu herních automatů • vysvětlí, jak řešit šikanu a sdělí na koho se obrátit • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací 	<ul style="list-style-type: none"> • rizikové chování mladých lidí • návykové látky a jejich vliv na člověka • závislost, její progresse a důsledky • kouření, alkoholismus • drogy a specifika drogové závislosti • patologické hráčství, netolismus • šikana • kyberšikana • sekty • domácí násilí • syndrom CAN, EAN • bezdomovectví • sebepoškozování • psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti

• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt• definuje pojmy domácí násilí, syndrom CAN, EAN• identifikuje příčinu bezdomovectví a posoudí možnosti řešení dané situace• vyjmenuje a popíše možné důvody sebepoškození• formuje možné psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti a zdůvodní jejich vznik	

6.8.1.4 Somatologie

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Somatologie

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 60 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomostí z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy medicínského jazyka a nomenklatury, prohlubuje znalosti žáků z biologie člověka a z dalších přírodovědných předmětů.

Předmět také poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd. Rozšiřuje informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- popsali anatomii a fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla;
- aplikovali odbornou zdravotnickou terminologii;
- porozuměli obecné základy imunologie.

Charakteristika učiva

Témata jsou situována postupně tak, aby na sebe plynule navazovala anatomie a fyziologie daných celků a získané poznatky mohly být využity v dalších odborných i přírodovědných předmětech.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC, prezentacemi na interaktivní tabuli.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu.

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňovat při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých, vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

- zhodnotit fyziologii a patologii fyziologických funkcí;
- zhodnotit změny ve fyziologii jednotlivých orgánů.

Informační a komunikační technologie

V každé probírané oblasti jsou žáci vedeni ke zpracování referátů a prezentací s využitím informací poskytovaných dostupnými informačními a komunikačními technologiemi.

Člověk a životní prostředí

Téma je realizováno průběžně v rámci jednotlivých tematických celků.

1. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do předmětu somatologie, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje somatologii jako vědu a vztah somatologie k dalším vědním oborům	<ul style="list-style-type: none">• biologické a lékařské vědy• bio-psycho-sociální vztahy

Funkční morfologie tkání, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá odbornou terminologii• definuje pojem tkáň• rozlišuje typy tkání a jejich funkce	<ul style="list-style-type: none">• stavba organismu• tkáň - stavba a definice• epitelová tkáň - dělení dle tvarů, vrstev, funkce• pojivová tkáň - vazivo, chrupavka, kost• svalová tkáň - dělení• nervová tkáň

	<ul style="list-style-type: none"> • parenchymatická tkáň • regenerační schopnost tkání, hojení • vnitřní a vnější prostředí
--	---

Základní orientace na lidském těle, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů • určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby 	<ul style="list-style-type: none"> • roviny a směry na lidském těle • základní topografie orgánů

Pohybový systém, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla • popíše obecnou stavbu kosti • vyjmenuje druhy kostí • vysvětlí stavbu a funkci kloubů • popíše stavbu a funkci svalů a šlach 	<ul style="list-style-type: none"> • kostní tkáň, kostnatění, růst kosti • stavba kosti - vrstvy, popis, dělení kostí • kostra lidského těla • kostra lebky • páteř • kostra hrudníku • kostra horní a dolní končetiny • spojení kostí - klouby • přehled kloubů a jejich funkce • svaly - stavba, funkce • přehled svalových skupin

Oběhový systém, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu a funkci cév • popíše stavbu a funkci srdce • popíše velký krevní oběh • popíše stavbu a funkci mízních orgánů • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce cév - tepny, žíly, vlasečnice • stavba srdce - dutiny srdeční, vrstvy srdce • funkce srdce - převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční - EKG, ECHO, ozvy • velký krevní oběh • žilní krevní oběh • krevní oběh mozkiem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, krevní oběh plodu • mízní oběhový systém • slezina

2. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Krev, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • vysvětlí funkci a složení krve • popíše krevní elementy, jejich funkci a množství 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce krve • krevní plazma • krevní elementy – erytrocyty • leukocyty • trombocyty • hemostáza • krevní skupiny a Rh faktor

	<ul style="list-style-type: none"> • imunita, brzlík
--	---

Dýchací systém, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci dýchacího systému • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce dýchací soustavy • horní cesty dýchací • plíce - stavba a funkce • mechanika dýchání a řízení dýchání • plicní objemy

Trávicí systém, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci zažívacího traktu • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce trávicího systému • dutina ústní - stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy • hltan, jícen - stavba, funkce • žaludek - stavba, funkce • tenké střevo - stavba, funkce - dvanáctník, lačnick, kyčelník • tlusté střevo - stavba, funkce

3. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Trávicí systém, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci zažívacího traktu • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • játra - stavba, funkce • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní - stavba, funkce • metabolismus tuku, cukru, bílkovin • vitamíny • složení potravy • projekce orgánů dutiny břišní

Močový a vylučovací systém, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny - stavba, funkce • tvorba moči - řízení diurézy • vývodné cesty močové - stavba, funkce • další exkretční orgány - přehled

Kožní systém, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kůže • vyjmenuje přídatné kožní orgány • popíše stavbu a funkci receptorů 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány - vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení • receptory - dělení

4. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Látkové řízení organismu, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá odbornou terminologii• popíše stavbu a funkci žláz s vnitřní sekrecí• objasní vzájemné stavy a koordinaci orgánových soustav	<ul style="list-style-type: none">• látkové řízení organismu - hormony• přehled žláz s vnitřní sekrecí• hypotalamo - hypofyzární systém• hypofýza - stavba, funkce• štítná žláza - stavba, funkce• příštítná tělíska• nadledviny - stavba, funkce• slinivka břišní - stavba, funkce• varlata, vaječníky - stavba, funkce

Pohlavní systém, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá odbornou terminologii• popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí muže• popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy• popíše základy fyziologie těhotenství a porodu	<ul style="list-style-type: none">• pohlavní systém muže - stavba, funkce• pohlavní systém ženy - stavba, funkce• menstruační cyklus• fyziologické těhotenství, vývoj plodu• porod, porodní fáze

5. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Nervové řízení organismu, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá odbornou terminologii• popíše stavbu a funkci nervového systému• popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí• popíše stavbu a funkci zrakového ústrojí• objasní vzájemné stavy a koordinaci orgánových soustav	<ul style="list-style-type: none">• obecné zásady, stavba a funkce nervového systému• neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk• zrakové ústrojí• sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu• centrální nervový systém, periferní nervový systém• mícha a míšní nervy• hlavové nervy• vegetativní nervový systém• stavba a funkce mozku, mozkové obaly, korové analyzátory• spánek

6.8.1.5 Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 10 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět je chápán jako teoretický, se zaměřením na práci s odbornými informacemi, s odbornou literaturou, zdravotnickou statistikou, učebními pomůckami a multimediálními programy a podobně.

Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti z oblasti mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah mikroorganismů a životního prostředí. Dále připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Informovat žáky o podstatě fungování imunitního systému a o možnostech, jak tento systém posilovat.

Charakteristika učiva

Učivo je vybráno vzhledem k profilu absolventa a osahuje témata týkající se osobního i profesního života. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Strategie výuky

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a videoprojekcí, včetně diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, sledováním aktuálních statistických dat a odrazu aktuální epidemiologické situace v zemi.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace jsou stanovena podle školního řádu. Hodnocení se provádí formou ústního a písemného zkoušení. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- orientovat se v možnostech svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu;
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,);
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu v mluveném a psaném projevu;
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě;
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat;
- své komunikativní dovednosti rozvíjet jako prostředek dialogu a argumentace;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhat dosáhnout porozumění.

Personální a sociální kompetence

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat;
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb;
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě internet a data vyhodnocovat.

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí vytvářet a upevňovat takové hodnotové postoje, které jsou potřebné k jednání odpovědného aktivního občana. Uvědomují si souvislosti mezi chováním ve společnosti a dopadem na zdraví jedince, nutnost respektování (ale i odlišnosti) legislativy v závislosti na kulturní vyspělosti prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci mají získat znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce a naučit se orientovat v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru (mikrobiologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, řady biologických vědních oborů).

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí efektivně využívat informační a komunikační technologie k získávání dat o epidemiologické situaci doma i ve světě, tato data kriticky vyhodnocovat a využít.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí vidět souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy. Chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

5. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do studia, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy 	<ul style="list-style-type: none"> definice a náplň oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena a jejich vzájemné vztahy vztah makroorganismu a mikroorganismu základní typy a charakteristika medicínsky významných mikroorganismů

Mikrobiologie, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka charakterizuje patogenní mikroorganismy uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená mikroflóra člověka vlastnosti, patogenita a virulence bakterií, virů, mikromycet a parazitů odběr biologického materiálu a základy mikrobiologické diagnostiky antimikrobiální látky rezistence bakterií na antibiotika

Imunologie, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů vysvětlí rozdíl mezi vrozenou a získanou imunitou a uvede příklady vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci) 	<ul style="list-style-type: none"> funkce imunitního systému imunita vrozená a získaná – její složky a účinky poruchy imunity

Epidemiologie, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení a navrhne možnosti jejich prevence 	<ul style="list-style-type: none"> epidemický proces a jeho význam protiepidemická opatření (dekontaminace, očkování populace) typy infekcí a jejich prevence (respirační, alimentární, zoonózy, krví a sexuálně přenosné, parazitární) infekce spojené se zdravotní péčí (jejich význam, typy a prevence)

Hygiena, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci objasní činnost orgánů hygienické služby uvede předmět a úkoly komunální hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> obory hygieny a náplň jejich činnosti hygiena obecná a komunální hygiena provozu zdravotnických zařízení hygiena dětí a mládeže

• vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě)• vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení• popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	

6.8.2 Ošetřovatelství a ošetřování nemocných

Učivo okruhu poskytuje žákům ucelený přehled o ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Umožňuje jim získat odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o nemocné potřebné pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu.

6.8.2.1 Ošetřovatelství

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ošetřovatelství

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 240 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obsahový cíl předmětu

Předmět ošetřovatelství má žáky vést k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů s různými druhy chorob. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetřovatelské péče u pacientů na oddělení vybraných klinických oborů.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelství, všeobecné ošetřovatelské péči a v ošetřovatelské péči v klinických oborech: vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie, kožního, očního, ORL, stomatologie a infekčního lékařství.

Strategie výuky

Vyučování má teoreticko-praktický charakter. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a praktického nácviku. Vzhledem k převaze praktických činností je třída při výuce v 1. a 2. ročníku dělena na skupiny v maximálním počtu 12ti žáků. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Jednotlivé výkony jsou předvedeny prakticky vyučujícím, a následně procvičovány na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí. Při upevňování učiva je také uplatňována zásada spojení teorie s praxí, která vede žáky k tomu, aby získané vědomosti a dovednosti v odborném předmětu mohli včas a na odpovídající úrovni uplatnit v praxi.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, řešením modelových situací a sledováním aktuálních vývojových trendů v ošetřovatelství. Pozornost se zároveň věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Na výuku ošetřovatelství se navazuje v předmětu Ošetřování nemocných.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost, užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Do hodnocení je zařazeno i praktické provedení jednotlivých výkonů. Hodnotí se příprava a správnost vybraných pomůcek, praktické provedení výkonu, jeho přesnost a rychlost, schopnost přenést teoretické poznatky do praktického provedení. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích.

Komunikativní kompetence

- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- být schopen sebereflexe;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci;
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na zdraví člověka;
- charakterizovat odpovědný vztah ke svému zdraví.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů;
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- popsat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- orientovat se v systému péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- charakterizovat pojem ošetrovatelské standardy;
- použít standardy péče v praktické činnosti;
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy;
- aplikovat získané vědomosti v praxi;
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;

- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetrovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

1. ročník, 40 konzultačních hodin ročně, povinný

Úvod do učiva - teorie, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam ošetrovatelského procesu v moderním ošetrovatelství definuje a charakterizuje teorii ošetrovatelství definuje základní rysy moderního ošetrovatelství charakterizuje vývoj ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků uvede některé požadavky kladené na osobnost praktické sestry zná kategorie zdravotnických pracovníků a požadavky na jejich vzdělání uvede možná rizika nemoci z povolání jmenuje významné osobnosti ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do předmětu ošetrovatelství charakteristika ošetrovatelství historie ošetrovatelství, významné osobnosti osobnost praktické sestry etický kodex zdravotnických pracovníků pracovníci ve zdravotnictví, formy vzdělávání

Organizace práce ve zdravotnických zařízeních - teorie, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče vymezení kompetence praktické sestry vyhledá potřebné zákony a vyhlášky k výkonu své profese rozumí organizaci práce ve zdravotnictví charakterizuje jednotlivé typy zdravotnických zařízení interpretuje význam týmové práce interpretuje cíle léčebných řádů respektuje práva pacientů vysvětlí význam standardizace zdravotní péče vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví vyjmenuje základní měřicí techniky 	<ul style="list-style-type: none"> organizace a řízení ošetrovatelské péče organizační struktura zdravotnických zařízení náplň práce a kompetence praktické sestry úkoly a povinnosti praktické sestry při zajišťování BOZ na pracovišti přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb organizační formy ošetrovatelské péče (primární a skupinová péče) časové rozpisy služeb, pracovní náplň zdravotnických pracovníků (práce s dokumentací) léčebný řád, práva pacientů akreditace zdravotnických zařízení, audit, standardizace péče

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zajištění osobních údajů ve zdravotnictví (pacientů i zaměstnanců) vysvětlí význam dodržování BOZ na pracovišti (ochrana zdraví, hlášení pracovních úrazů) 	
--	--

Ošetrovatelský proces - teorie, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše princip ošetrovatelského procesu definuje bio-psycho-sociální potřeby orientuje se v hierarchii potřeb popíše fáze ošetrovatelského procesu definuje intervence vedoucí k uspokojování potřeb nemocných uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství vysvětlí význam zásad multikulturního ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> potřeby člověka (bio-psycho-sociální) hierarchie potřeb nemocných s respektováním zásad multikulturního ošetrovatelství fáze ošetrovatelského procesu

Ošetrovací jednotka - teorie, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé typy ošetrovacích jednotek definuje inventář a spotřební materiál popíše význam dodržování BOZ při práci na ošetrovací jednotce vysvětlí zásady práce na ošetrovací jednotce 	<ul style="list-style-type: none"> typy ošetrovacích jednotek vybavení ošetrovacích jednotek inventář a spotřební materiál

Nemocný a nemocniční prostředí - teorie, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v odborné terminologii orientuje se v ošetrovatelské dokumentaci podílí se na příjmu, překladu a propuštění nemocných rozumí pojmům hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus podílí se na prevenci hospitalismu 	<ul style="list-style-type: none"> příjem, překlad, propuštění zdravotnická dokumentace adaptace nemocného na hospitalizaci

Specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení - teorie, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše specifika ošetrovatelské péče na pediatrickém oddělení dokáže popsat psychomotorický vývoj zdravého dítěte užívá správně odbornou terminologii uvede zásady BOZ při práci na dětském oddělení popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim, vyšetřovací metody zná způsob přípravy dítěte na vyšetření a asistenci v průběhu vyšetření vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem při jeho přípravě na vyšetření vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem a rodiči dítěte v průběhu hospitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a charakter práce, vybavení oddělení, ochranně léčebný režim, vyšetřovací metody Charta práv hospitalizovaných dětí zvláštnosti ošetrovatelské péče v přístupu k dětem s poruchou autistického spektra výchovná činnost praktické sestry na dětském oddělení herní aktivity specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje práva hospitalizovaného dítěte • charakterizuje poruchu autistického spektra • rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte • dítě vhodně zabaví hrou přiměřenou jeho věku 	
---	--

Obvazová technika – cvičení, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • vysvětlí zásady při obvazování • popíše účel obvazové techniky • rozlišuje základní typy obvazového materiálu • názorně předvede přikládání jednotlivých typů obvazů • provede bandáž končetiny • popíše rizika nevhodně přiloženého obvazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady obvazové techniky • účel obvazové techniky • přehled a dělení obvazového materiálu • šátkové obvazy • náplast'ové obvazy, prakové obvazy, prubanové obvazy • obinadlové obvazy

Péče o pomůcky - cvičení, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy prevence nozokomiálních nákaz • připraví a použije dezinfekční roztoky • připraví pomůcky ke sterilizaci • rozliší druhy a způsoby dezinfekce • rozliší druhy a způsoby sterilizace • uvede zásady hygieny rukou • dokáže vyjmenovat typy a příčiny nozokomiálních nákaz • vysvětlí význam bariérové ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, expirační doba, expoziční doba) • dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky • příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití • sterilizace, druhy, způsoby • příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci) • manipulace se sterilním materiálem • prevence nozokomiálních nákaz (bariérový způsob ošetrovatelské péče)

Lůžko a jeho úprava - cvičení, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí stupeň soběstačnosti nemocných • charakterizuje využití jednotlivých typů lůžek • provede úpravu lůžka bez nemocného • provede úpravu lůžka s nemocným • vysvětlí rozdíl mezi léčebnými a vyšetřovacími polohami • aktivně využívá léčebné i vyšetřovací polohy • provede aktivizaci nemocných • provede změnu polohy nemocného, jeho posouvání či přenášení a otáčení 	<ul style="list-style-type: none"> • typy lůžek pro děti a dospělé, základní vybavení • pomůcky doplňující lůžko, pomocná zařízení lůžka • úprava lůžka bez nemocného • úprava lůžka s nemocným • léčebné a vyšetřovací polohy nemocného • změny poloh, posouvání, přenášení nemocných • posouzení stupně soběstačnosti • rozdělení a charakteristika pohybového režimu • nácvik sedu, stoje a chůze s nemocným

Hygienická péče u dětí a dospělých - cvičení, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam hygienické péče • provede hygienickou péči nemocným v plném rozsahu s přihlédnutím k různé soběstačnosti a věku nemocného • vyjmenuje zásady hygienické péče u dětí 	<ul style="list-style-type: none"> • význam hygienické péče • hygienické návyky s přihlédnutím k věku nemocných • hygienické vyprazdňování

<ul style="list-style-type: none"> • popíše zásady péče o vyprazdňování u dětí • aktivně pečuje o vyprazdňování nemocných • popíše stupně poškození kůže • provádí prevenci i ošetřování dekubitů a opruzenin • k popisu dekubitů a opruzenin používá doporučené hodnotící škály • vyjmenuje ošetřovatelské intervence, vedoucí k prevenci dekubitů a opruzenin • respektuje stud nemocných používáním vhodných pomůcek a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní • ranní a večerní toaleta • celková koupel nemocného na lůžku • mytí vlasů, odšívování, péče o nehty • hygienická péče a péče o vyprazdňování u dětí • mytí znečištěného nemocného • péče o kůži • prevence opruzenin, dekubitů, příčiny vzniku, projevy • ošetřování nemocného s dekubity
---	---

Výživa nemocných - cvičení, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • stanoví nutriční skóre • vyjmenuje zásady racionální výživy • popíše dietní systém • popíše příznaky dehydratace • popíše možné způsoby podávání stravy nemocným • popíše postup podávání stravy dle pohybového režimu a stupně soběstačnosti nemocných • připraví pomůcky a prostředí k podávání stravy nesoběstačným nemocným • připraví pomůcky k podávání stravy nazogastrickou sondou • uvede druhy a používání potravin pro zvláštní účely 	<ul style="list-style-type: none"> • význam dietního stravování • jednotný dietní systém • objednávání a dodávání stravy na ošetřovací jednotku • příprava nemocného ke stravování (úprava polohy, hygiena před stravováním) • příprava a podávání stravy nemocnému dle stupně sebepěče • podávání stravy nesoběstačným nemocným • zásady správné hydratace (vedení bilance tekutin) • podávání přípravků výživy nazogastrickou sondou

Sledování fyziologických funkcí – cvičení, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správnou odbornou terminologii • vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky nemoci • změří tělesné parametry • vypočítá BMI index • změří různými způsoby tělesnou teplotu • rozlišuje různé druhy teploměrů • změří hodnotu tlaku krve různými technikami • změří hodnoty pulsu a dechu • provádí záznam hodnot fyziologických funkcí do dokumentace • sleduje stav vědomí • rozliší kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí • vysvětlí fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí • dodržuje aktuální standardy pro měření fyziologických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování hmotnosti a výšky, výpočet BMI indexu, měření obvodů • měření tělesné teploty, místa měření, druhy teploměrů, záznam • měření krevního tlaku, hodnocení, záznam • měření pulsu a dechu, hodnocení, záznam • hodnocení stavu vědomí

Péče o odpočinek a spánek – cvičení, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, význam a potřeba spánku

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam a fáze spánku popíše zvláštnosti potřeb spojených s potřebou spánku respektuje délku spánku vzhledem k věku nemocných charakterizuje poruchy spánku navrhne opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro spánek popíše rozdíl mezi pasivním a aktivním odpočinkem 	<ul style="list-style-type: none"> faktory ovlivňující kvalitu spánku fáze spánku poruchy spánku spánková hygiena, zajištění kvalitního spánku potřeba odpočinku aktivní a pasivní odpočinek
--	--

Péče o nemocného s bolestí – cvičení, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše typy a charakter bolesti vyjmenuje faktory, které ovlivňují vnímání bolesti používá analogové vizuální škály k objektivizaci bolesti analyzuje zvláštnosti potřeb spojených s prožíváním bolesti vyjmenuje techniky a prostředky k prevenci bolesti, k terapii bolesti nemocného provádí záznamy o bolesti do zdravotnické a ošetrovatelské dokumentace respektuje zásady multikulturního přístupu v péči o nemocného s bolestí 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika, význam bolesti typy bolesti faktory ovlivňující vnímání bolesti kulturní specifika prožívání bolesti aktivní ošetrovatelská péče při mírnění bolesti a její prevence

2. ročník, 70 konzultačních hodin ročně, povinný

Vizita - cvičení, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a sesterskou vizitou asistuje u lékařské vizity popíše organizaci práce praktické sestry po vizitě orientuje se ve způsobech zaznamenávání informací po vizitě 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika a druhy vizit asistence u lékařské vizity sesterská vizita

Péče o vyprazdňování moče a stolice – cvičení, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v odborné terminologii sleduje vyprazdňování močového měchýře provádí sběr moče změří hustotu moči vede záznam o bilanci tekutin předvede asistenci u jednorázového cévkování ženy popíše rozdíly mezi přípravou pomůcek k jednorázovému a k permanentnímu cévkování ženy připraví pomůcky a asistuje u cévkování muže sleduje vyprazdňování stolice 	<ul style="list-style-type: none"> sledování vyprazdňování močového měchýře (sběr, bilance, hustota, záznamy hodnot) změny ve vyprazdňování moče - odborná terminologie cévkování – účel, druhy cévek asistence u cévkování ženy asistence u cévkování muže péče o močové katétry u nemocných starších 3 let sledování vyprazdňování stolice změny ve vyprazdňování stolice - odborná terminologie klyzma (účel, druhy, praktické provedení)

<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává změny ve vyprazdňování stolice • popíše rozdíly mezi jednotlivými typy klyzmat • na anatomickém modelu provede praktický nácvik jednotlivých druhů klyzmatu • vysvětlí pojem inkontinence • připraví a určí typ vhodných pomůcek pro inkontinentní pacienty • porozumí významu aktivní péče o inkontinentní nemocné 	<ul style="list-style-type: none"> • inkontinence (typy, pomůcky) • zásady aktivní péče o inkontinentní nemocné
--	---

Podávání a aplikace léků – cvičení, 20 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v odborné terminologii • uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra provádět • rozlišuje různé formy léků • rozumí principu objednávání a uložení léků • popíše specifika při práci s opiáty • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • podává léky různými způsoby • připraví léky a pomůcky k inhalaci • aplikuje oxygenoterapii • připraví různé druhy injekcí • aplikuje různé druhy injekcí u dospělých a dětí starších 3 let věku • připraví antibiotika k podání různými způsoby • asistuje při aplikaci léků do žíly • asistuje při kanylaci periferních žil • připraví infuzní roztok • asistuje při podání infuze • asistuje při podávání krevních přípravků 	<ul style="list-style-type: none"> • formy léků a jejich označení • objednávání a uložení léků, zvláštnosti při práci s opiáty • účinky a reakce na léky • perorální podávání léků • místní aplikace léků (do oka, ucha, nosu, na kůži a per rectum) • aplikace léků do dýchacích cest, inhalace • aplikace kyslíku, oxygenoterapie • aplikace injekcí, příprava nemocného, příprava pomůcek, zásady při aplikaci • aplikace injekcí do kůže a podkoží, místa vpichu, komplikace • aplikace injekcí do svalů, místa vpichu, komplikace • ředění antibiotik • příprava a asistence při aplikaci léků do žíly • asistence při kanylaci periferních žil • příprava a asistence při podávání infúzí • příprava a asistence při podávání krevních přípravků

Odběr biologického materiálu – cvičení, 15 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v odborné terminologii • vyjmenuje různé způsoby odběrů biologického materiálu • vyjmenuje zásady prevence přenosu infekčních chorob při odběrech biologického materiálu • zdůvodní hygienické zásady a BOZ při odběru a manipulaci s biologickým materiálem • předvede edukaci nemocného před odběrem biologického materiálu – moč, stolice, sputum • popíše přípravu nemocného před jednotlivými technikami odběru krve • připraví pomůcky k odsávání sekretu z horních dýchacích cest • připraví pomůcky k jednotlivým technikám odběrů • připraví pomůcky k výplachu žaludku • asistuje při výplachu žaludku 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady při odběru biologického materiálu • způsoby vyšetření biologického materiálu, prevence přenosu infekčních chorob • odběry moči, zásady sběru, druhy vyšetření, orientační vyšetření moči • odběry stolice, druhy vyšetření, techniky odběru, zásady • odběry sputa, včetně odsávání sekretu z horních cest dýchacích u pacientů starších 10 let • výtěry a stěry • odběry krve, technika odběru kapilární a venózní krve • výplach žaludku

Základní ošetrovatelské činnosti na chirurgických pracovištích – cvičení, 16 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v odborné terminologii• popíše zásady zacházení se sterilním materiálem• rozlišuje základní chirurgické nástroje• popíše a připraví převazový vozík• popíše způsoby hojení ran• asistuje při převazu aseptických a septických ran• připraví sterilní stolek k malým chirurgickým výkonům• vyjmenuje různé typy drénů a drenáží• pečuje o nemocného s drénem• připraví pomůcky k výměně stomického sáčku• vyjmenuje základní body edukace nemocného před ošetřením okolí stomie a před výměnou stomického sáčku• popíše úkoly praktické sestry v předoperační a pooperační péči• rozdělí pooperační komplikace a uvede příklady• vyjmenuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče u plánovaných a akutních operačních výkonů• vyjmenuje jednotlivé druhy punkcí• připraví nemocné k jednotlivým punkcím• popíše specifika péče o nemocné před a po punkci	<ul style="list-style-type: none">• rány - definice, způsoby hojení• převaz - definice, účel• základní chirurgické nástroje• převazový vozík, vybavení• asistence při převazu aseptických ran• asistence při převazu septických ran• příprava sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům• druhy drénů, drenáží• péče o nemocného s drénem• péče o stomie• předoperační a pooperační péče• příprava nemocného k jednotlivým punkcím, ošetření po punkci

Základy rehabilitačního ošetrovatelství – cvičení, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v odborné terminologii• vysvětlí význam, metody a základní rozdělení rehabilitace• objasní použití prvků rehabilitace jako prevenci imobilizačního syndromu• připraví sestavu kondičního cvičení pro pacienta s ohledem na jeho věk a zdravotní stav• aktivně využívá zásad správného polohování nemocných• předvede způsoby polohování nemocného• připraví základní typy zábalů a obkladů• využívá aplikaci tepla a chladu• vysvětlí účinek tepla a chladu na organismus• předvede techniky dechové rehabilitace• používá prvky bazální stimulace• vysvětlí význam kompenzačních pomůcek a jejich využití• prakticky používá tabulky hodnotící soběstačnost nemocného• orientuje se v systému lázeňské léčby	<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb• význam, metody a rozdělení rehabilitace• pasivní rehabilitační ošetrovatelství• polohování• aktivní rehabilitační ošetrovatelství – kondiční cvičení, dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace• aplikace zábalů, obkladů, léčivých koupelí• aplikace tepla a chladu• prvky bazální stimulace• kompenzační pomůcky• balneologie

Ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo – cvičení, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v odborné terminologii • popíše specifika péče o nemocné v terminálním stádiu • popíše postup při péči o mrtvé tělo • orientuje se v dokumentaci, která souvisí s úmrtím • vysvětlí nutnost dodržování práv nemocných v terminálním stádiu a dodržování zdravotnické etiky • popíše zásady hospicové péče 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu • jisté a nejisté známky smrti • péče o mrtvé tělo • dokumentace při úmrtí • komunikace s pozůstalými, etická stránka problému umírání a smrti • hospicová péče

3. ročník, 50 konzultačních hodin ročně, povinný**Specifika ošetrovatelské péče u gerontologických pacientů, 4 konzultační hodiny**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii • popíše změny doprovázející stáří • respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče seniorům • orientuje se v organizačním zajištění péče o staré a dlouhodobě nemocné • vyjmenuje rizika vzniku imobilizačního syndromu • uplatňuje principy prevence vzniku imobilizačního syndromu • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné • samostatně vyhledá informace o institucích sociální péče v regionu, které poskytují pomoc seniorům a dlouhodobě nemocným • charakterizuje zásady hospicové péče • charakterizuje paliativní péči a podmínky jejího poskytování • zdůvodní význam respitní péče • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> • stárnutí populace, sociální gerontologie • změny ve stáří, organizace péče o staré a dlouhodobě nemocné • etické aspekty holistického pohledu na stáří • význam preventivních opatření v základní ošetrovatelské péči o staré a chronicky nemocné (imobilizační syndrom, problémy s inkontinencí ve stáří, polymorbidita) • zvláštnosti ošetrovatelské péče o staré a chronicky nemocné • současné formy péče o staré občany, zařízení následné péče • respitní péče • charitativní zařízení • principy poskytování hospicové péče • ústavy sociální péče

Specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení, 1 konzultační hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení

Ošetrovatelská péče o nemocné s chorobami dýchacích cest, 12 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a fyziologie dýchacího systému

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu dýchacího systému • vysvětlí funkci dýchacího systému • popíše patofyziologii nemocí dýchacího systému • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče o nemocné s onemocněním dýchacích cest • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním dýchacích cest • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • zánětlivá onemocnění dýchacích cest (laryngitis, epiglottitis, bronchitis, pneumonie) • astma bronchiale • chronická obstrukční plicní nemoc • respirační insuficience • TBC • zvláštnosti onemocnění dýchacích cest v dětském věku
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné s chorobami oběhového systému, 13 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu oběhového systému • vysvětlí funkci oběhového systému • popíše patofyziologii nemocí oběhového systému • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním oběhového systému • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním srdce • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a fyziologie oběhového systému • ICHS, AP, NAP • AIM • srdeční insuficience • hypertenze • poruchy srdečního rytmu, péče o nemocné s kardiostimulátorem • zánětlivá onemocnění srdce, získané srdeční vady • zvláštnosti onemocnění srdce u dětí (vrozené srdeční vady) • onemocnění tepen • trombembolická nemoc, rozdíly v potřebách akutní a chronické péče • onemocnění žil

Ošetrovatelská péče o nemocné s krevními chorobami, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše složení a funkci krve • popíše patofyziologii krevních chorob • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • fyziologie krve • anémie • leukémie • krvácivé choroby • zvláštnosti krevních chorob u dětí

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním krve charakterizuje zásady ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním krve vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním zažívacího traktu, 15 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství užívá správně odbornou terminologii rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče popíše stavbu zažívacího traktu vysvětlí funkci zažívacího traktu popíše patofyziologii nemocí zažívacího traktu specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním trávicího traktu vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a fyziologie zažívacího traktu vředová choroba žaludku a dvanáctníku onemocnění žlučníku a žlučových cest (zánět, konkrementy) akutní a chronický zánět slinivky břišní jaterní cirhóza onemocnění tenkého střeva onemocnění tlustého střeva zvláštnosti onemocnění zažívacího traktu u dětí (malabsorpční syndrom, průjemová onemocnění, bronchiektazie, mukoviscidóza)

4. ročník, 40 konzultačních hodin ročně, povinný

Ošetrovatelská péče o nemocné s endokrinním a metabolickým onemocněním, 8 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství užívá správně odbornou terminologii popíše stavbu žláz s vnitřní sekrecí vysvětlí funkci žláz s vnitřní sekrecí popíše patofyziologii nemocí žláz s vnitřní sekrecí vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí rozlišuje jednotlivé typy diabetu objasní termíny spojené s léčbou a selfmonitoringem nemocného s DM vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s diabetem mellitem 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a fyziologie žláz s vnitřní sekrecí hyperfunkce a hypofunkce štítné žlázy DM (rozdělení, zásady léčby dietou, inzulinoterapie, edukace, monitoring) onemocnění nadledvin zvláštnosti ošetrovatelská péče u dětí s metabolickým onemocněním (fenylketonurie, diabetes mellitus)

<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním ledvin a močových cest, 7 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • popíše stavbu ledvin a močových cest • vysvětlí funkci ledvin a močových cest • popíše patofyziologii nemocí ledvin a močových cest • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a fyziologie ledvin a močových cest • záněty močových cest (cystitida, pyelonefritida) • glomerulonefritida • akutní a chronická renální insuficience, • eliminační metody (hemodialýza, peritoneální dialýza) • renální kolika (konkrementy) • onemocnění prostaty • inkontinence (druhy, pomůcky)

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním centrální nervové soustavy, 8 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • popíše stavbu a funkci centrální nervové soustavy • popíše patofyziologii nemocí CNS • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • rozlišuje různé druhy poruch vědomí • popíše postup první pomoci u nemocného s epileptickým záchvatem • popíše možnosti rehabilitační péče u nemocného s neurologickým postižením • vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení • anatomie a fyziologie CNS • porucha vědomí (kvantitativní, kvalitativní), • apalický syndrom (bazální stimulace) • péče o nemocné v komatu, s intubací a tracheostomií • CMP • zánětlivá onemocnění CNS (meningitis, encefalitis) • epilepsie • roztroušená skleróza • Alzheimerova choroba • Parkinsonova choroba • zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním CNS (febrilní křeče, meningitis, epilepsie)

Ošetrovatelská péče o nemocné na chirurgickém oddělení, 8 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci gastrointestinální soustavy • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • charakterizuje jednotlivé druhy kýly • charakterizuje náhlé příhody břišní • popíše indikace vedoucí k amputaci • rozliší jednotlivé druhy stomií • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • vyšetřovací metody • specifika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení • anatomie a fyziologie GIT • náhlé příhody břišní – rozdělení, projevy • kýly • akutní pankreatitida • biliární kolika • apendicitis • střevní neprůchodnost - ileus • stomie • amputace končetiny
--	---

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním pohybového systému, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu pohybového systému • vysvětlí funkci pohybového systému • popíše patofyziologii nemocí pohybového systému • popíše oblasti péče o nemocného po operaci kloubů • vybere vhodné rehabilitační postupy u pacienta po TEP kolene a kyčle • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním pohybového aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim • vyšetřovací metody • specifika ošetrovatelské péče na ortopedickém oddělení • anatomie a fyziologie pohybového systému • zánětlivá onemocnění (polyartritida, dna) • artróza • totální endoprotéza kloubu kolenního, kyčelního a ramenního (TEP)

Ošetrovatelská péče o nemocné s traumatologickým onemocněním, 4 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • užívá správně odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kostí a kloubů • rozumí mechanismu vzniku poranění kostí, kloubů a svalů • popíše jednotlivé typy poranění hlavy • popíše jednotlivé typy poranění páteře a míchy • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • popíše jednotlivé typy poranění hlavy • popíše jednotlivé typy poranění páteře a míchy 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie kostí a kloubů • poranění kostí (typy zlomenin) • poranění kloubů a svalů • zlomeniny krčku (extenze, osteosyntéza) • poranění mozku (komoce, kontuze, komprese, krvácení, edém mozku) • poranění páteře a míchy

<ul style="list-style-type: none"> specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných 	
--	--

5. ročník, 40 konzultačních hodin ročně, povinný

Ošetrovatelská péče na onkologickém oddělení, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody vysvětlí rozdíl mezi chemoterapií a radioterapií popíše předepsané pracovní postupy a zásady BOZ při práci s cytostatiky popíše zásady BOZ a předepsané standardy ošetrovatelské péče v kontaktu s onkologicky nemocným vyjmenuje nežádoucí účinky onkologické léčby popíše patofyziologii onkologických onemocnění popíše specifika ošetrovatelské péče u nemocných na onkologickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a charakter práce, vybavení oddělení, vyšetřovací metody, BOZ při práci způsoby terapie onkologicky nemocných ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu a po aktinoterapii s přihlédnutím k jeho základním i vyšším potřebám, prevence a terapie postradiačního syndromu ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu chemoterapie ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním plic ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním GITu ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním kůže

Ošetrovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, 8 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na gynekologicko - porodnickém oddělení užívá správně odbornou terminologii uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství objasní nutnost zajištění psychické pohody u žen s gynekologickým onemocněním vysvětlí specifika ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním zevních a vnitřních gynekologických orgánů popíše přípravu a péči o nemocnou před a po malém gynekologickém zákroku popíše jednotlivá období těhotenství vysvětlí význam návštěv těhotenské poradny popíše specifika ošetrovatelské péče u žen v průběhu porodu vyjmenuje úkoly praktické sestry v předporodní přípravě rodičky charakterizuje průběh fyziologického šestinedělí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u žen v šestinedělí vyjmenuje faktory vedoucí k patologickému šestinedělí popíše znaky fyziologického novorozence popíše první ošetření novorozence vysvětlí význam kojení 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim vyšetřovací metody specifika ošetrovatelské péče na gynekologicko - porodnické oddělení anatomie a fyziologie ženského pohlavního systému ošetrovatelská péče o ženu se zánětlivým onemocněním ošetrovatelská péče o ženu s nádorovým onemocněním gynekologických orgánů ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním prsu ošetrovatelská péče o ženu před a po malých gynekologických zákrocích ošetrovatelská péče o ženu před a po operačním výkonu průběh těhotenství, vedení těhotenské poradny ošetrovatelská péče o ženu před a po porodu (porod přirozený, operativní) ošetrovatelská péče o ženu v šestinedělí ošetrovatelská péče o novorozence kojení

Práce v terénu, v dětských zařízeních a léčebných ústavech, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči orientuje se v úsecích a náplních práce v ambulantních zařízeních popíše postupy při poskytování ošetrovatelské péče nemocným v domácí péči popíše specifika práce v ústavních zařízeních užívá správně odbornou terminologii dokáže obhájit smysl sociálně právní ochrany dětí popíše typy náhradní rodinné péče vysvětlí význam osobní asistence 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a náplň práce v ambulanci, vedení dokumentace ošetrovatelská péče u dospělých v domácí péči - její výhody pro biopsychosociální jednotu nemocného specifika práce v dětských centrech, stacionářích, ozdravovnách, dětských domovech specifika práce v ústavech pro děti s různými formami handicapu náhradní rodinná výchova - osvojení, pěstounská péče zařízení ústavní a ochranné výchovy

Ošetrovatelská péče na infekčním oddělení, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na infekčním oddělení rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a dospělým vysvětlí význam očkování jako prevenci infekčních chorob popíše specifika ošetrovatelské péče o děti a dospělé nemocné na infekčním oddělení Popíše zásady bariérového systému ošetrovatelské péče dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, diferencovaná ošetrovatelská péče, vyšetřovací metody ošetrovatelská péče u dětí s infekčními chorobami (běžné dětské infekční nemoci) očkovací kalendář ošetrovatelská péče o nemocné s hepatitidami typu A, B, C ošetrovatelská péče o nemocné s HIV infekcí a s AIDS

Ošetrovatelská péče na psychiatrickém oddělení, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na psychiatrickém oddělení definuje závislost popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné na psychiatrickém oddělení charakterizuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče u jednotlivých duševních nemocí uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřování nemocných s duševní nemocí vyjmenuje práva duševně nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody ošetrovatelská péče o nemocné se schizofrenií ošetrovatelská péče o nemocné s psychózou ošetrovatelská péče o nemocné s duševními poruchami vyvolanými užíváním psychoaktivních látek ošetrovatelská péče o nemocné s různými typy závislostí

Ošetrovatelská péče na očním oddělení, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na očním oddělení vysvětlí mechanismus vzniku očních vad 	<ul style="list-style-type: none"> charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody oční vady (vrozené, získané) ošetrovatelská péče o nemocného s kataraktou ošetrovatelská péče o nemocného s glaukomem

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a dospělým nemocným popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné s onemocněním oka 	
--	--

Ošetrovatelská péče u nemocných na otorinolaryngologickém (ORL) oddělení, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na oddělení ORL rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a dospělým nemocným popíše specifika péče o nemocné na oddělení ORL 	<ul style="list-style-type: none"> charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody ošetrovatelská péče u dětí a dospělých před a po adenotomii, tonzilektomii ošetrovatelská péče u dětí s otitis ošetrovatelská péče u nemocných s Menierovou chorobou

Ošetrovatelská péče na dermatovenerologickém oddělení, 4 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na kožním oddělení popíše zásady bariérového systému ošetrovatelské péče, řídí se zásadami BOZP při práci dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a dospělým popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné s pohlavními chorobami uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody ošetrovatelská péče o děti a dospělé se zánětlivým a alergickým onemocněním kůže ošetrovatelská péče o nemocné s bércovým vředem ošetrovatelská péče o nemocného s psoriásou ošetrovatelská péče o nemocného s pohlavními chorobami (dispenzarizace, depistáž, povinnost hlášení)

Ošetrovatelská péče na stomatologickém oddělení, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá správně odbornou terminologii popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim popíše vyšetřovací metody na stomatologickém oddělení vyjmenuje příznaky stomatologických onemocnění popíše druhy prevencí ve stomatologii určí a pojmenuje základní a speciální pomůcky k ústní hygieně rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům vyjmenuje základní úkoly praktické sestry v předoperační přípravě a v pooperační péči na stomatologii pojmenuje specifika ošetrovatelské péče o nemocné na stomatologickém oddělení manipuluje s dentálním materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, symptomatologie a vyšetřovací metody ve stomatologii preventivní postupy ve stomatologii základní a speciální pomůcky pro ústní hygienu předoperační příprava a pooperační péče ve stomatologii ošetrovatelská péče o nemocné s parodontitis ošetrovatelská péče o nemocné s nádorem spodiny ústní a jazyka ošetrovatelská péče o nemocné s poraněním čelistních kostí a zubů dentální materiály

6.8.2.2 Ošetřování nemocných

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Ošetřování nemocných

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 250 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět Ošetřování nemocných využívá poznatky ze všech odborných předmětů. Cílem odborné výuky je seznámení žáků se zdravotnickým prostředím, provázení praktických dovedností v reálném prostředí a nácvik kooperace praktické sestry s ostatními členy zdravotnického týmu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při vykonávání ošetrovatelské péče o nemocné v reálném prostředí zdravotnických zařízení, k dodržování všech etických a právních norem ve vztahu k pacientovi, spolupracovníkům i k sobě samému.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z kurikulárního rámce odborného vzdělávání, především ze základu pro poskytování ošetrovatelské péče, který poskytuje znalosti z vybraných klinických oborů, lékařských věd a psychologie. Prakticky jsou zde realizovány znalosti z okruhu ošetrovatelství a ošetřování nemocných. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností.

Strategie výuky

Předmět je vyučován ve 3., 4. a 5. ročníku v reálných podmínkách zdravotnických zařízeních, se kterými má škola uzavřenou smlouvu. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem 12ti žáků pod vedením odborné učitelky nebo učitelky praktického vyučování. Dělení žáků do skupin je závislé od počtu žáků ve třídě. Výuka může být doplněna odbornými přednáškami a exkurzemi na pracovištích souvisejících s diagnostikou a léčbou vybraných onemocnění. Žákům bude poskytována, v rámci systému psychosociální intervenční služby (SPIS) na začátku a v průběhu realizace výuky, PEER podpora proškolenými lektory.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Při hodnocení bude kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu a schopnost aplikace poznatků do praxe;
- komunikativní schopnosti žáka ve vztahu k pacientům a personálu pracoviště;
- schopnost kooperace v pracovním kolektivu;
- důsledné a zodpovědné provádění ošetrovatelské péče.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k řešení problémů

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- diskutovat o problému;
- porozumět zadání úkolu;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být empatický k druhému člověku.

Personální a sociální kompetence

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci;
- být schopen spolupracovat;
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy;
- být schopen projevit svůj názor;
- být schopen sebereflexe;
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- umět poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život;
- znát vlastní práva i povinnosti;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, dodržovat zákony a vystupovat proti všem formám diskriminace;
- chápat specifika odlišných kultur.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Matematické kompetence

- umět správně převádět a používat běžné jednotky;
- dokázat provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získat přehled o zdravotnických programech;
- dokázat pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- objasnit význam třídění odpadů;
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc;
- mít osvojeny zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- dokázat charakterizovat pojem ošetrovatelské standardy;
- dokázat použít standardy péče v praktické činnosti;
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy;
- aplikovat získané vědomosti v praxi;
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce;
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii;
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Občan v demokratickém společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetrovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického týmu. Je veden ke znalosti ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci a jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák pracuje se zdravotnickou dokumentací, například s chorobopisem a sesterskou dokumentací.

Člověk a životní prostředí

Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek a standardů jednotlivých zdravotnických zařízení.

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

3. ročník, 90 konzultačních hodin ročně, povinný

Organizační a metodická příprava, 12 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje interní předpisy týkající BOZP, PO a krizových situací• orientuje se v systému psychosociální intervenční služby• dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti• dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace• používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů• provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace• ukáže uložení resuscitačních pomůcek• dodržuje pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení• poskytuje první pomoc při úrazu na pracovišti• orientuje se v protiepidemiologických opatřeních	<ul style="list-style-type: none">• BOZP, PO – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat, nezneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace• seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití• prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení• poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo.• zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných• seznámení se zdravotnickými pracovníky oddělení, kategorizace zdravotnických pracovníků• seznámení s harmonogramem práce oddělení

<ul style="list-style-type: none"> • používá osobní ochranné prostředky • používá pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • pracuje podle etického kodexu, respektuje práva nemocných • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje platné ošetrovatelské standardy • popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • definuje zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik • provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení • péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace
---	--

Základní ošetrovatelská péče, 36 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii • dokáže pečovat o lůžko s nemocného s různým stupněm soběstačnosti • vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení prádla • sleduje zdravotní stav nemocného • dodržuje prevence imobilizačního syndromu • manipuluje s pomůckami doplňující lůžko • polohuje nemocné • aktivně se podílí na prevenci opruzenin a dekubitů • sleduje poruchy celistvosti kůže • provádí hygienickou péči o nemocné s různým stupněm soběstačnosti • provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku • využívá prvků bazální stimulace • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o lůžko u nemocných s různým stupněm soběstačnosti, manipulace s pomůckami doplňující lůžko • sledování zdravotního stavu nemocného • polohování nemocných, prevence opruzenin a dekubitů • hygienická péče u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • využití prvků bazální stimulace • prevence vzniku imobilizačního syndromu

Specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO 	<ul style="list-style-type: none"> • hygienická péče u dětí

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • používá platné ošetrovatelské standarty • asistuje u aplikace léků p.o. dětem od 3 let • asistuje u podávání inhalační terapie a kyslíkové terapie dětem od 3 let • pečuje o dýchací cesty, odsávání provádí u dětí od 10 let • asistuje u aplikace injekcí s.c. a i.m. dětem od 3 let • asistuje u provádění odběrů biologického materiálu dětem od 3 let • asistuje při vizitě, odborných diagnostických a léčebných výkonech • spolupracuje se zdravotnickým personálem při přijetí, překlada a propuštění nemocného dítěte • sleduje zdravotní stav dětí, měří fyziologické funkce, sleduje bilanci tekutin u dětí od 3 let • sleduje vyprazdňování moče a stolice u dětí od 3 let • podává stravu dětem od 3 let • pracuje s dokumentací • komunikuje s dětmi, vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby dětí • komunikuje a spolupracuje s rodiči nemocného dítěte • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • vykonává činnosti spojené s herními činnostmi • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence u podávání léků p.o. u dětí • asistence u inhalační terapie u dětí • asistence u aplikace i.m. a s.c. injekcí • péče o dýchací cesty • asistence u odběrů biologického materiálu u dětí • asistence u vizity, asistence u odborných a léčebných výkonů • měření fyziologických funkcí u dětí • podávání stravy u dětí, sledování bilance tekutin • péče o vyprazdňování moči a stolice • komunikace s dětmi různých věkových skupin • komunikace s rodiči • výchovné zaměstnání
--	--

Péče o výživu, 18 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetrovací jednotce • podává stravu nemocným s různým stupněm soběstačnosti • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely • dohlíží na dodržování pitného režimu • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady podávání stravy u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • podávání stravy pro zvláštní lékařské účely • prevence váhového úbytku nemocných • prevence dehydratace nemocných • měření a zápis bilance tekutin • měření a zápis příjmu potravy

<ul style="list-style-type: none"> • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu 	
--	--

Sledování fyziologických funkcí, 18 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • rozliší změny stavu vědomí • změří tělesnou teplotu různými způsoby • změří krevní tlak • změří puls a dech • změří výšku a váhu nemocného • změří tělesné obvody • zapíše veškeré údaje o fyziologických funkcích do dokumentace • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování stavu vědomí • měření tělesné teploty, teplotní křivka • měření krevního tlaku, hodnocení, zápis do dokumentace • měření a sledování pulsu a dechu, hodnocení, zápis do dokumentace • sledování hmotnosti, výšky a tělních obvodů nemocných

4. ročník, 80 konzultačních hodin ročně, povinný

Organizační a metodická příprava, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • orientuje se v systému psychosociální intervenční služby • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje pravidla pro zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • ukáže uložení resuscitačních pomůcek • dodržuje pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky • vyjmenuje pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • pracuje podle etického kodexu, respektuje práva nemocných • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu 	<ul style="list-style-type: none"> • BOZP, PO – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace • seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití • prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • první pomoc při úrazech • poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo. • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení

<ul style="list-style-type: none"> • uplatní zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), umí rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik 	
---	--

Vizita, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného k diagnostickým a léčebným výkonům • připraví nemocného a pomůcky k vizitě • aktivně asistuje u vizity • plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava nemocného k vizitě • zajištění vhodné polohy nemocného k vizitě • příprava pomůcek k vizitě • asistence u vizity • plnění ošetrovatelských intervencí po vizitě

Péče o vyprazdňování, 12 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o vyprazdňování nemocného • sleduje pravidelnost vyprazdňování stolice • popíše pravidla prevence zácpy • pečuje o inkontinentního nemocného • podává různé druhy klyzmat • sleduje pravidelnost vyprazdňování močového měchýře • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • provede hygienu genitálu, dezinfekci močového katetru a výměnu močového sáčku • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o vyprazdňování stolice – prevence obstipace, péče o inkontinentního nemocného, nácvik defekace, klyzma • péče o vyprazdňování moči – sledování diurézy, péče o nemocné s inkontinencí moči, asistence u cévkování muže a ženy • práce s dokumentací, zápis bilance tekutin, vyprazdňování

Odběry biologického materiálu, 18 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu • fyzická a psychická příprava nemocných na odběr

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnostní zásady při odběru biologického materiálu • fyzicky a psychicky připraví nemocného k odběrům biologického materiálu • provádí různé druhy odběrů biologického materiálu • provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • odběr materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické, imunologické, cytologické, bioptické a serologické vyšetření
---	--

Aplikace různých forem léků, 18 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zásady BOZ při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • používá správné pomůcky k podávání léků • podává léky dýchacím a zažívacím ústrojím • aplikuje léky na kůži a do dutin • stará se o nemocného s kyslíkovou terapií • aplikuje léky pod kůži a do svalů injekční formou • asistuje při přípravě a aplikaci infuzních a transfúzních přípravků • sleduje a zaznamenává nežádoucí účinky léků aplikovaných injekční formou • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • sleduje a zaznamenává reakce nemocných na podávané léky • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, sledování reakce nemocného • aplikace léků na kůži a do dutin • aplikace kyslíku – péče o nemocného s kyslíkovou terapií, péče o pomůcky, inhalace • aplikace léků injekční formou – aplikace pod kůži a do svalů • aplikace inzulinu, sledování účinku na zdravotní stav nemocného • aplikace antikoagulantů, sledování nežádoucích účinků • asistence při aplikaci i.v. injekcí • asistence při aplikaci infuzních přípravků • asistence při aplikaci transfúzních přípravků, sledování posttransfúzních reakcí

Asistence u převazu ran, 12 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava pomůcek k převazu • vybavení převazového vozíku • příprava nemocného k převazu • asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran • asistence při převazech aseptické rány

<ul style="list-style-type: none"> • plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí • připraví pomůcky a dokumentaci k převazu ran • připraví nemocného k převazu ran • asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran • asistuje při převazech a ošetřování aseptických a septických ran • pečuje o chronickou ránu • pečuje o stomii • asistuje při převazech invazivních vstupů • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence při převazech septické rány • péče o nemocného s drény • péče o chronické rány • péče o stomii • péče o invazivní vstupy
--	--

Aktivizace pacientů, komunikace, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o pohodlí nemocného • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • aktivně vyhledává a uspokojuje psychické a sociální potřeby nemocných • využívá základy rehabilitačního ošetrovatelství • provádí s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • bojuje proti vzniku hospitalismu • provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání a uspokojování psychických a sociálních potřeb • specifika při komunikaci s nemocnými různého věku • seznámení se základy rehabilitačního ošetrovatelství • bazální stimulace • polohování a prevence dekubitů • komunikace s dlouhodobě hospitalizovanými nemocnými • komunikace se seniory • zvyšování soběstačnosti nemocných • prevence vzniku hospitalismu

Příjem, překládání, propuštění, úmrtí pacienta, 6 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • příjem nemocného na oddělení, práce s dokumentací • příprava nemocného na překládání či propuštění, komunikace s nemocným • práce s dokumentací • péče o tělo zemřelých, práce s dokumentací

<ul style="list-style-type: none"> • vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště • připraví nemocného na překládání, propuštění • spolupracuje při přijetí, překládání a propuštění nemocného • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým • pečuje o tělo zemřelých a provádí činnosti spojené s úmrtím nemocného • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • soupis cenností • komunikace s pozůstalými
---	---

5. ročník, 80 konzultačních hodin ročně, povinný

Organizační a metodická příprava, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP, PO • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje pravidla pro zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • ukáže uložení resuscitačních pomůcek • dodržuje pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky • vyjmenuje pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • pracuje podle etického kodexu, respektuje práva nemocných • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • uplatní zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), umí rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik 	<ul style="list-style-type: none"> • BOZP, PO – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace • seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití • prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • první pomoc při úrazech • poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadla. • seznámení s harmonogramem práce oddělení • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení

Specifika ošetrovateľskej péče o nemocné na vybraných klinických pracoviskách, 60 konzultačných hodín

výsledky vzdelávania	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvědomuje si a aplikuje specifika ošetrovateľskej péče u pacientů různých věkových kategorií a kultur• pozoruje zdravotní stav pacientů• ošetrjuje pacienty v rámci svých kompetencí• dodrzuje ošetrovateľské standardy• pracuje pod odborným dohledem a spolupracuje s ostatními členy zdravotnického týmu• respektuje práva nemocných a dodrzuje mlčenlivost• pečuje o staré a chronicky nemocné s ohledem na specifika této kategorie pacientů• vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště• orientuje se ve zdravotnické dokumentaci• orientuje se v organizaci poskytování preventivní a kurativní péči• používá správnou odbornou terminologii	<p>péče o nemocné na vybraných klinických pracoviskách s ohledem na její specifika</p> <ul style="list-style-type: none">• ošetrovateľská péče o staré a chronicky nemocné• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním dýchacích cest• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním srdce a cév• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním GIT• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním ledvin a močových cest• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním krve• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním CNS• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním endokrinním a metabolickým• ošetrovateľská péče o nemocného s onemocněním pohybového systému• ošetrovateľská péče o nemocného s traumatem• ošetrovateľská péče o nemocného s chirurgickým onemocněním břicha

Specifika ošetrovateľskej péče na vybraných specializovaných pracoviskách, 18 konzultačných hodín

výsledky vzdelávania	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše vzdelávací a osobnostní nároky na zdravotnického pracovníka ve vybraných oborech• charakterizuje specifické postupy ošetrovateľskej péče na vybraných specializovaných pracoviskách• popíše možnosti sociální péče o vybrané skupiny klientů• popíše důležitost propojení zdravotní a sociální péče u vybrané skupiny klientů• popíše dentální materiály a jejich využití v zubní ordinaci• používá správnou odbornou terminologii• orientuje se v systému psychosociální intervenční služby	<ul style="list-style-type: none">• specifika ošetrovateľskej péče na gynekologicko - porodnickém úseku• specifika ošetrovateľskej péče na pediatrickém úseku• zdravotně-sociální péče o děti s různými typy zdravotního a mentálního handicapu• specifika ošetrovateľskej péče na psychiatrickém úseku• specializovaná dentální pracoviště, dentální materiály

6.8.3 Sociální vztahy a dovednosti

Okruh formuluje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, zejména vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací.

6.8.3.1 Psychologie a komunikace

SZŠ a VOŠZ, Ostrava, p. o.

ŠVP: Praktická sestra

Učební osnova předmětu: Psychologie a komunikace

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: dálková

Celkový počet hodin za studium: 60 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2024, počínaje prvním ročníkem

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace má žáky seznámit se základními psychologickými pojmy. Významně rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, především vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k rozvoji komunikativních a sociálních dovedností a k řešení náročných životních situací.

Charakteristika učiva

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se přípravy absolventa k výkonu povolání praktické sestry. Učivo zahrnuje poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie a zdravotnické psychologie. Předmět psychologie a komunikace je zařazen do profilové části maturitní zkoušky jako volitelný předmět.

Strategie výuky

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, konzultačního rozhovoru, skupinové práce a diskuze. Prostřednictvím vhodných vyučovacích metod a forem práce se přispívá k osvojování dovednosti řešit problémy, racionálně se učit, pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací.

Hodnocení výsledků žáků

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, schopnost aplikovat poznatky, propojovat informace a využívat mezipředmětové vztahy. Hodnotí se dovednosti řešit problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí zejména:

Kompetence k učení

- upevňovat si správné návyky k učení;
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat;

- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích;
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhně způsob řešení, popř. varianty řešení;
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu;
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce;
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky;
- uvědomovat si hodnoty věcí;
- řešit konflikty a náročné životní situace;
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti;
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- aktivně rozvíjet svou osobnost;
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu;
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí;
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- popsat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání;
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích.

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Toto průřezové téma vede žáky k sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany.

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví.

2. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Psychologie jako věda, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje předmět psychologie • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • popíše výzkumné metody a techniky používané v psychologické praxi • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět psychologie a jeho využití v praxi • historický vývoj psychologie • odvětví psychologie • výzkumné metody a techniky • determinace lidské psychiky

Obecná psychologie, 10 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní psychické procesy a stavy člověka • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • vyjmenuje myšlenkové operace, objasní myšlenkové řešení problému • vysvětlí význam řeči a na příkladech objasní poruchy řeči • popíše jednotlivé druhy a typy paměti • určí převládající typ své paměti • vysvětlí význam posilování paměti u starších lidí • charakterizuje učení a jeho typy • popíše zásady efektivního učení • rozliší základní druhy emocí • objasní podstatu a význam představivosti a fantazie • uvede, které psychické jevy jsou významné pro práci zdravotnického pracovníka a proč • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • psychické jevy, stavy a poznávací procesy • vnímání • stavy pozornosti • proces paměti • představivost a fantazie • řeč a její poruchy • proces myšlení a inteligence • proces učení • emoce a emoční inteligence • motivace a vůle

Člověk jako osobnost, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje osobnost • vymezí determinanty vývoje osobnost • charakterizuje potřeby, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci • popíše vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy • vysvětlí význam vůle pro život člověka • charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií • vyjmenuje složky charakteru a uvede příklady daných charakterových vlastností • popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika a determinace osobnosti • temperament, typologie osobnosti • charakter • vlastnosti a rysy osobnosti • požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka, poruchy osobnosti

<ul style="list-style-type: none"> • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu 	
--	--

3. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Evoluční část ontogeneze, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí ontogenetickou křivku • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí význam hry u dětí různého věku • vyjmenuje typy her a přiřadí je k jednotlivým věkovým obdobím • na příkladech vysvětlí zásady výchovy u dětí • definuje školní zralost • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap 	<ul style="list-style-type: none"> • ontogenetická křivka, zákonitosti vývoje • prenatální a novorozenecké období • kojenecké a batolecí období • předškolní a mladší školní věk • období pubescence a adolescence

Stabilizační část ontogeneze, 3 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap 	<ul style="list-style-type: none"> • mladší dospělost • střední dospělost • starší dospělost

Involuční část ontogeneze, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání 	<ul style="list-style-type: none"> • presenium a senium • thanatologie a hospicová péče

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým 	
---	--

4. ročník, 10 konzultačních hodin ročně, povinný

Základy sociální psychologie, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje předmět a cíle sociální psychologie • vysvětlí pojem socializace • charakterizuje fáze socializace osobnosti • vyjmenuje formy sociálního učení, a ty demonstruje na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíl mezi sociální a biologickou zralostí • definuje pojem sociální vnímání • identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti • charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky • definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu • uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • socializace člověka a její poruchy • sociální učení a vnímání • sociální adaptace a interakce • sociální skupiny – pozice, status, role • náročné životní situace a jejich zvládání

Umění komunikace - nácvik komunikačních dovedností, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací • identifikuje významy neverbálních signálů a kontroluje svůj neverbální projev • na modelových situacích předvede jednotlivé typy neverbální komunikace • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • vyjmenuje zásady asertivní komunikace a uplatní je v praxi • rozliší devalvační a evalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • neverbální komunikace • verbální komunikace • komunikační styly, asertivita • etiketa • zvláštnosti komunikace s vybranými klienty

<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje a použije argumenty při řešení problému • odhalí chyby a nedostatky v komunikaci a navrhne jiné řešení • diskutuje o svém dalším profesním zaměření • charakterizuje direktivní a nedirektivní způsob chování • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným • popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi • respektuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevléčitelně nemocným a umírajícím • vyjmenuje specifika komunikace s klienty s PAS a mentálním postižením 	
--	--

5. ročník, 20 konzultačních hodin ročně, povinný

Zdravotnická psychologie, 13 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem zdravotnická psychologie • definuje podle WHO pojmy zdraví a nemoc • vysvětlí faktory ovlivňující psychiku nemocného • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) • na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci • popíše proces adaptace na nemoc a hospitalizaci • vyjmenuje maladaptivní projevy chování nemocného • vysvětlí pojmy hospitalismus a iatrogenie • uplatňuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností • popíše vliv prostředí ambulance a nemocničního zařízení na psychiku člověka • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti • vyjmenuje, které faktory se podílejí na prožívání bolesti • diskutuje o etických problémech • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům 	<ul style="list-style-type: none"> • vliv nemoci na psychiku člověka • subjektivní prožívání nemoci • postoj člověka k nemoci • adaptace a maladaptace na nemoc • problematika hospitalismu, iatropatogenie • psychologie bolesti, strachu a úzkosti • uplatnění psychologie v klinických oborech medicíny • psychologická problematika života s handicapem • klasifikace psychických poruch • metody psychoterapie • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních • etika ve zdravotnictví

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pocity a problémy pacienta v odlišném jazykovém nebo kulturním prostředí • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • popíše důsledky zátěžových situací na psychiku 	
---	--

Psychologie zdravotnického pracovníka, 5 konzultačních hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech rozliší a zhodnotí různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • charakterizuje osobnostní předpoklady zdravotníka pro výkon jeho povolání • objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu 	<ul style="list-style-type: none"> • psychické a fyzické zatížení zdravotnických pracovníků • profesní adaptace a deformace • syndrom vyhoření • psychohygiena jako prevence syndromu vyhoření • relaxační techniky k vyrovnání se s náročnými životními situacemi

Psychologické směry a významné osobnosti psychologie, 2 konzultační hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje podstatu psychologických směrů a vyjmenuje jejich hlavní představitele 	<ul style="list-style-type: none"> • přehled psychologických směrů • významné osobnosti v psychologii